ağın

DÜŞÜN VE SANAT DERGİSİ

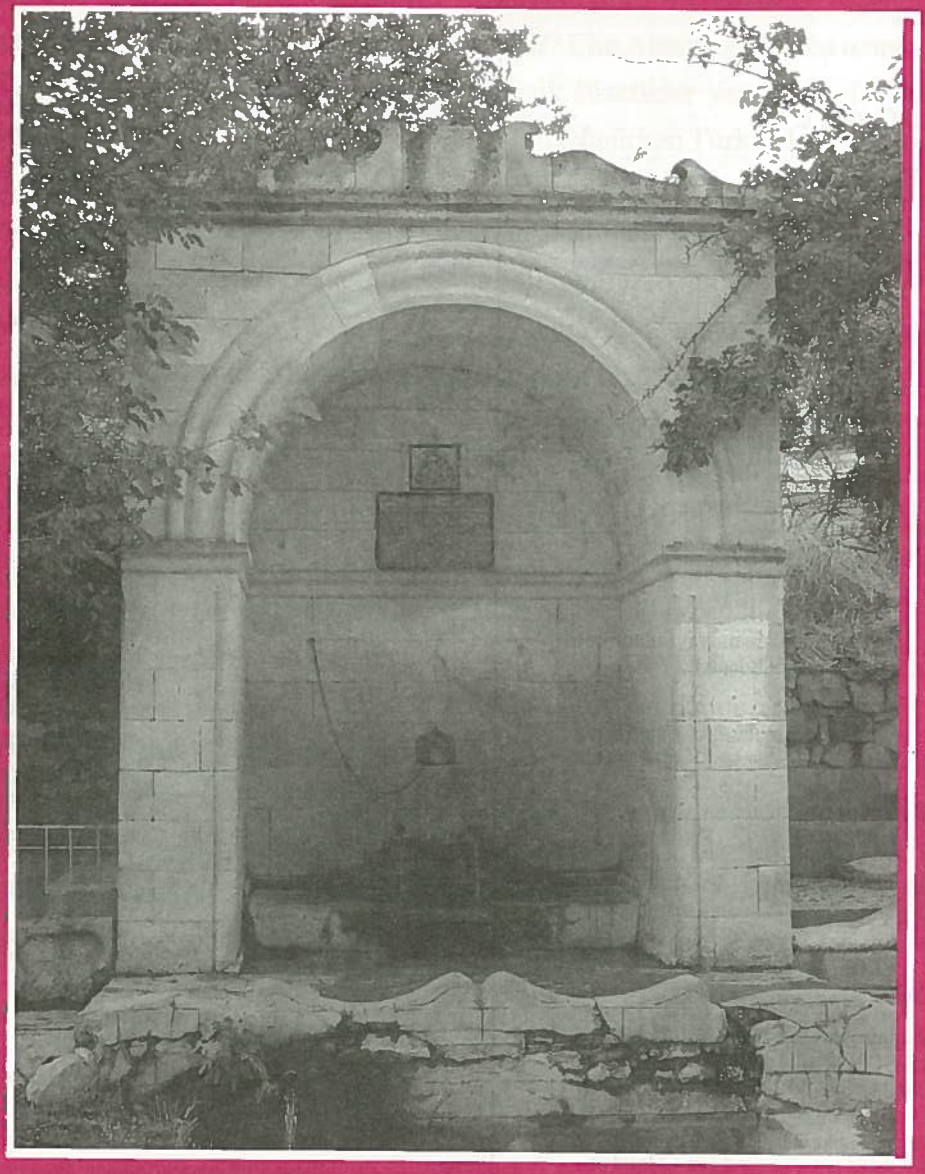

MAYIS - HAZİRAN

ağın DÜŞÜN VE SANAT DERGİSİ

Sahibi
Ağın Kültür ve Dayanışma Derneği Adına
Ahmet DEVİREN

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü
Altan İLTER

Yazı Kurulu
Altan İLTER
Mevlüt ÖKSÜZOĞLU
Ahmet DEVİREN
Mehmet ERGÖNÜL
Osman Sulhi AKSU

Teknik Yönetmen
Ömer ÖZTÜRK

Yazışma Adresi :
Ağın Kültür ve Dayanışma Derneği
Hoşdere Caddesi, Akasya Apt. No: 41-2 A
Y. Ayrancı / ANKARA
Tel: (0 312) 426 75 90 Faks: (0 312) 354 78 38

Ağın Kültür ve Dayanışma Derneği,
PTT 101843 no.lu Çek Hesabı
T.C. Ziraat Bankası Ankara Yenişehir Şubesi
Hesap No: 441 169

Gönderilen yazılar yayımlansın, yayımlanmasın iade edilmez ve telif ücreti ödenmez.

Bu dergide yayımlanan yazılardaki fikirler yazarlarına aittir.

Dergimiz Basın Meslek İlkelerine uymaya söz vermiştir.

Ağın Düşün ve Sanat Dergisi, Ankara Valiliği'nin 12.09.1991 gün ve 8202 yazıları ile ayda bir çıkar.

Yıl: 15 Sayı: 162-163
MAYIS-HAZİRAN 2005

Dizgi-Mizanpaj: **Dinç Grafik - 310 64 50**
Baskı: **HAS-SOY Matbaacılık**
Tel: 0 312 341 59 94 / 384 03 04

Ağın Düşün ve Sanat Dergisi Muhabirleri:
Emrullah GÜLER : Ağın - Malatya
Şükrü GENCER : İzmir
Ahmet SAMUR : İstanbul

Ön kapak: Ağın - Uzungil Çeşmesi
(Fotoğraf: Umut İLTER)

SAYFA İÇİNDEKİLER

3 ..... Dile İhanet
Mümtaz SOYSAL
4-6 ..... Düşlerimdeki Gerçekler
Memduh SOYLU
7 ..... Ağın (Şiir)
Şükrü KACAR
8-9 ..... Geçmişe Yolculuk ...
Osman Sulhi AKSU
10 ..... Dönmüşüm (Şiir)
Şerif AYDEMİR
11-13 ..... Biliniz ki Onlar Sizlersiniz
M. Cavit ALPASLAN
14 ..... Yayla Kadını (Şiir)
Samim GÜNER
15 ..... Zamanı En İyi Kullanan Bir Ana: Ayşe Cerit
Münir CERİT
16-17 ..... Ölümün Gölgesi Yok
Hasan AKARSU
18-19 ..... Yaşam Dersi
Nijat YUMUŞAK
20 ..... Elveda (Şiir)
Dr. Galip UZUNCA
20 ..... Bayramın Hüznü (Şiir)
Emin ERGÜL
21 ..... Ninni Gibi
Şeref Bedri ERDEM
22 ..... 5 Haziran Dünya Çevre Gününü Geride Bırakırken
Mehmet SELÇUK
23 ..... Sağlığımız İçin Temiz Su
Fikriye BALTACI
24 ..... İzmir'deki Ağınlılar
Şükrü GENCER
24 ..... Balkayası Köyü: Kaya-Arı Kültü
Akın ERGÜL
25 ..... İçimdeki Teröristler
Fevzi ŞENER
26 ..... Hiç de Göründüğü Kadar Masum Değil Nargile
Doç. Dr. Şule AKÇAY
27 ..... İnci Tanesi (Şiir)
Hüsamettin POSTOĞLU
28 ..... **Gençlik Köşesi:** Samsun'dan Bir Güneş Doğuyor
Didem GÜLTEKİN
29 ..... Fıkralar
İsmail N. BEYDEMİR
30 ..... Haberler
31 ..... Doğumlar, Evlenenler, Ölümler

DİLE İHANET

Mümtaz SOYSAL

Türkçenin yoksulluğundan, söz varlığının zayıflığından yakınıp bilim ve felsefe dili olamayacağını iddia edenler, Profesör **Doğan Aksan**'ın bu yıl başlarken yayımladığı bir kitabı mutlaka okumalıdırlar. *"Türkçenin Zenginlikleri, İncelikleri"* adını taşıyan yapıt, hor görülen bir dilin anlatım gücünü ortaya koymak açısından şaşırtıcı ve övünç verici örneklerle dolu. Okudukça anlıyorsunuz ki böyle bir dili işleyerek, besleyerek ve yeni durumlara uygulayarak eşsiz bir zenginliğe varmak hiç zor olmayacaktır.

Oysa ne görüyoruz?

Yabancı dilde yükseköğretim başta olmak üzere kamu makamlarınca yapılan yanlışlar ve özel kişilerin özensizliği yüzünden bozulmakla kalmayıp söz varlığı açısından da gelişmeyen, hatta yoksullaşan bir Türkçeye doğru gidilmekte. Yeni kavramlara ve teknolojik buluşmalara karşılık bulmak ve dili geliştirmek, herkesten önce üniversitelerin çeşitli dallarındaki bilim adamlarının ödevidir. Ama büyük marifetmiş ve iyi yabancı dil öğretmenin tek yoluymuş gibi İngilizce eğitim veren üniversitelerden bu ödevin yerine getirilmesini bekleyebilir misiniz?

İhanet orada bitmiyor ki.

Çarşıların yabancı mağaza adlarıyla ve medyanın *"sınamak"* yerine *"test etmek"* gibi tuhaf sözlerle işledikleri dil ihanetleri belki ara sıra dikkat çekip tepki uyandırıyor, ama yazım kurallarına getirilen bazı değişikliklerin dili yoksullaştırıcı etkisine aldırış eden pek yok.

Örneğin, Türk Dil Kurumu'nun son yıllardaki yeni yaklaşımı yüzünden bileşik sözcükleri bölerek yazmak, dili zayıflatıcı ve kavramlara karşılık olan sözcük sayısını azaltıcı bir *"bölücülük"* değildir de nedir? *"Bilirkişi"* ,*"elbirliği"*, *"gözağrısı"*, *"sivrisinek"* gibi sözcükleri bellerine kazma vurup ikiye bölmek, dilin söz varlığını zayıflatmak değil midir? Elin Almanı çok daha uzun ve katmerli bileşik sözcükler yaratır ve dilinin zenginliğiyle övünürken Türkçede bu yolla yaratılmış sözcükleri parçalamak, aynı yoldan rahatça yeni terimler üretme cesaretini de kırmış olmuyor mu?

Türkiye Cumhuriyeti'nin çeşitli yönlerden kuşatma altına alındığı ve ulus-devlet niteliğinin ortadan kaldırılması için büyük bir çullanışla karşı karşıya bulunduğu bir dönemde dile ihanet, sanıldığından daha fazla önem taşıyor. Birçok kurum, kural ve kavram teker teker düşerken hiç değilse dil bayrağını yere düşürmemek, günü geldiğinde hep birlikte tutunulabilecek ortak bir dayanağı yaşatmak demektir.

Unutmamak gerekir ki tarihten silinip gitmiş kavimler, bağımsızlıklarını ve topraklarını yitirmeden önce dillerini yitirmişlerdir. Eğer bunca devleti yıkıldıktan sonra bile yeryüzünde hâlâ "Türkler" denen insanlar kalmışsa, bu her şeyden önce Türkçenin ayakta kalmış olmasındandır.

Cumhuriyet - 25 Haziran 2005

DÜŞLERİMDEKİ GERÇEKLER

Memduh SOYLU

Akşamın alacakaranlığı çöktü Ağın'ın üstüne... Olağan günlerden biri. Yıldızların süslediği gökyüzünde, gecenin ilerleyen saatlerinde mehtabın yavaş yavaş Hoplar'dan öyle bir şahane doğuşu var ki! Bu görünüşe şair gözüyle bakmazsan gönül gözüyle bakacaksın. İşte o zaman orda neler göreceksin neler... O mübarek ışık nuru bambaşka bir yapıya sahip ki; ona doğru koşmak, atılmak, o alemde yaşamak büyük bir murada ermenin en yakın temsilcisidir.

Oysa benim duygularım o kadar yoğun ki, yarım asrın yorgunluğunda seyrediyorum Osmanbaşı'nı, Hoplar'ı... Doğanın insanlığa sunduğu olağanüstü güzelliklerin merkezini hep Ağın olarak düşünüyorum. Yoksa bir ilahi güç mü bu güzellikleri Ağın'a bahşeden? Ağın sevdalılarının benim bu duygumu anlayacaklarından eminim. Dünya var olduğundan beri bu güzelliğinden hiçbir şey kaybetmemiştir. Görünümünden hiçbir şey eksilmemiştir.

O muazzam yaradılış harikası, kendi düzeni içinde ve yıldızların eşliğinde dünya kurulalıdan beri insanoğlunun gecelerini aydınlatmaktadır. Ay ışığı... Ay ışığı... Mutluluğun kaynağı, sevginin pınarısın sen. Hele dolunay, sen insanın kanını coşturursun, sevginin doruğuna ulaştırıyorsun tüm insanları...

Biliyorsunuz, Ağınlılar bir zamanlar yaz geceleri evlerinin damlarında bu ışık altında mışıl mışıl uyumuşlar, renkli rüyalarında kim bilir kimlerle el ele verip muratlarına ermişlerdir!...

Artık duygularıma gem vuramıyorum. Düşle gerçeği iç içe yaşıyorum. Bakın işte dolunay, Osmanbaşı'nın tepesinde öylece duruyor. Ağın'ı, Ağınlıları izliyor. Oysa ben ona çok yakınım , yanı başındayım. Tuttuğum gibi koparıyorum gökyüzünden dolunayı. Kucaklayıp Osmanbaşı'nın tepesine dikiyorum bu ilahi varlığı. Sonra... sonra diyorum, bayır aşağı yuvarlasam bu ışık topunu Ağın'ın üstüne... O zaman seyreyle gümbürtüyü sen, bir Ağın ayağa kalkar!...

Bu yuvarlanma anında bıraktığı izler, halkalanmalar, kendi etrafında dönmeler, üst üste yığılmalar meydana gelir değil mi? İşte bu çarpma olayında neler olduğunu biliyor musunuz? Bademler zamansız meyvesini döktü... Sürsülükler dal dal titredi. Hiç yoktan vakitsiz meyvesi buruştu... Gülburnu tüylendi, kemale ermeden... Çalı çıngırikleri sarardı sonbahar gelmiş gibi... Şıvga dallar kırıldı boy vermeden. Böğürtlenler baksana kan ağlıyor, birbirine yaslanmış... Kes dikeni batmaz olmuş ellere. El sürülmez olmuş kevenlere...

Bu yuvarlanma anında bıraktığı izlerin her biri birer ay parçası gibi ışıl ışıl, içten içe kaynaşıp duruyorlardı.

İşte bu ışık sayesinde nice yüzler nurlandı. Ay parçası gibi lekesiz tertemiz oldular. Birbirlerine bakanlar şaşırıp kaldılar. "Allahım sen her şeye kadirsin, senden korkmayan kâfirdir" deyip, büyüklük ve azametine daha çok inandılar.

Uzaktan bu manzarayı seyredenler diyorlar ki; Ay, yukarıdan aşağıya yuvarlanırken ince uzun bir iz bıraktı. Bu iz fosfor gibi parlıyor, bazı yerlerde kısa fasılalarla bir yanıp bir sönüyordu. Böylece kendi içinde kaynaşırken ne olduysa bu pırıltılı akıştan kopan bir parça, büyük bir patlamayla havaya fırladı. Şemsiye gibi açıldı ve dağıldı. Sonradan çeşitli şekiller aldı. Yukarıdan yere düşen bazı parçalar etrafa saçıldı. Bir müddet oldukları yerde, yandı söndüler.

Durun hele!... O ses de ne? Tellal mı çağrılıyor? Verdim kulağımı dinledim. Evet. Tüccar Emi (İbrahim Dayıoğlu) elini kulağına atmış yüksek sesle öyle bir bağırıyor ki. O esnada ağzındaki takma dişi bile yerinden çıkıyor. Gene de aynı şekilde haykırmaya devam ediyor. "Çingene mahallesindeki çayırlığa giden dereye Osman Tepesi'nden Ay düşmüş... Parça pırtik olmuş... Görmek isteyenler gidip görsünler. Duyduk duymadık

demeyin ha..."

Bu sesi duyan çocuklar, oyunlarını bırakıp o tarafa doğru koştular. Dar sokaktan çeşmeye vardılar. Oğlanın birisinin ayağına diken batmış ağlıyordu. Öbür çocuğun lastik ayakkabısının teki ayağından çıkmış, aranıyordu. Bir kız tokasını düşürmüş arıyordu. Böylece çocuklar birbirini ite kaka aşağılara doğru kayıp gittiler. Öte yanda, bu acayip heyecanlı sahneyi görmek için eli bastonlu, sopalı ihtiyarlar koştular, şalvarları bacaklarına çarpa çarpa... Birisi sakalını karıştırdı. "Hayırdır inşallah" dedi. Öbürü şapkasını düzeltti. Gördükleri manzara gerçekten hayret verici bir şeydi. Ellerini dizlerine vurup yüksek sesle bağırıyorlar ve bu işe, bu tuhaf olaya bir mana veremiyorlardı. Daha sonra kadınlar yetişti. Birisinin örtüsü çalıya takıldı, başı açıldı, yarı ağarmış saçları göründü. Boynunda da hebleri vardı bir dizi. Böylece Ayseller, Aynurlar, Ayçalar, Aysunlar, Aytaçlar, Ayhanlar, Aydemirler, Ayberkler... Hep birden, başı 'Ay' ile başlayan, adı sanı Ay'a yakın olanlar hep toplandılar bir araya.

Bir ara bizim Ayşe Bacı da bu kalabalığa katılmış - Anam acep ne var ne yoh, hele ben de gidip bir baham - derken birden durdu. Aklına bir şey geldi. Gerçekten evde çok işim var diye kendi kendine söylendi ve devam etti. "Oğlan şimdi iyice acıktı, eline geçeni yerse karnı ağrır, ona pelüze yapayım... Ayvan'ı sıvayacağım. Çamur kuruyacak, ineğin altı temizlenecek... Aşağı pahardan yayığa soğuk su gelecek... Gidikler de Osmanbaşı'nda, oralara da bir şeyler olmuş diyorlar. Nedeceğim uşak, ellere gala..." deyip, eteğinin ucunu belini vurup arkasına bile bakmadan geçip gitti.

Öbür yanda bu parlak ışığı gören yaratıklar, yerlerinden fırladılar bir anda. Yuvalarını şaşırdılar. Koşuyorlardı bir o tarafa, bir bu tarafa.

Bak işte bir tavşan geliyor ürkek bakışlarıyla. Kulakları dik, gözleri kaçmak için etrafı kolluyor. Böyle bir ışığı görünce yanaştı durdu. Biraz geri çekildi, gerildi, biraz daha gerildi... Kuvvetli bir hamle yaptı, hop bir sıçrayışta öte yana atladı; orda durdu, başını çevirdi, geriye şöyle bir baktı; sonra fırladı gitti. Daha sonra nereye gittiğini de göremedim. O günden aklımda yumuşak tüyleri, uzun kulakları kaldı.

Bir keklik kanat çırptı havada. Bu ışık üzerine gelince, zalim bir avcı vurmuş gibi öyle acayip takla attı ki neredeyse bu ışığın üzerine düşecekti. Yayından fırlamış bir ok gibiydi. Öylece süzülüp gitti aşağılara doğru, kim bilir ne kadar korkmuştu? Kalbine elimi koyabilseydim.

Bir yabani dağ horozu geldi, nereden geldiyse. ışığın karşısında durdu. Boynunu uzattı. Tüyleri biraz dökülmüştü. Yutkunur gibi bir şeyler yaptı. Ondan sonra gözlerini yumdu, uzun uzun boğazı yırtılırcasına bir hayli öttü. Neredeyse mahalleyi ayağa kaldıracaktı. Bu sese alışık olduğu için dağlar yankılanmadı. Bir ara eşinmeyi de ihmal etmedi. Toprağı gagaladı, orda bir şeyler buldu, gagasıyla ışığa doğru attı. Ortalık karıştı. Olduğu yerde şöyle kısa bir dönüş yaptı. Bunun huyuydu böyle yapmak. Bir iki kanat çırptı. Bu görünümü beğenmemişti ki arkasına bakmadan çekip gitti, çalılıklarda kayboldu. Renkli tüylerini okşayamadım.

İşte bir dağ keçisi, topallıyordu. Ön ayağının tırnağında bir şey vardı. Ağzında meşe palamudu, geviş getirir gibi yapıyordu. Tüyleri pırıl pırıldı. Çekinmeden bu ışık alemine baktı. Önce kafasını salladı, sonra pıskırdı. İçini çekti derin derin, nedense... Sonra ayaklarının üzerine oturdu. Bu aleme dikkatli dikkatli iyice baktı. Sonra başladı yine geviş getirmeye. Bir iki yutkundu. Rahat edemedi. Ayağa kalktı, şöyle bir silkindi, kuyruğunu bir iki salladı. Tedirgindi, oracığa birkaç gıldik bıraktı. Ondan sonra başladı toprağı eşelemeye. Hafif bir toz çıktı yerden... Hoş bir toprak kokusu geldi, burnuna. Bu toz, ışık demetine doğru havaya ince ince uçup gitti. Keçi de bir iki sıçrayışla kayalıklarda gözden kayboldu. Gözleri de çok güzeldi; gözlerim gözlerinde kaldı...

Bir ümit kuşu geldi, candan ileri. Baktı bu aleme, ağlamaklı bir sesi vardı. Gerçekten ağlar gibi öttü, öttü bir zaman. O öttükçe ben ağladım. Bu ağlamaklı halimden bir şeyler sezdi ki bir ara durdu. Ayağıyla kafasını kaşıdı. Tırnağı da kınalıydı. Daha sonra bir silkelendi, kanat

çırptı. Bir şeyler söyledi, benim anlamadığım dilden. Ne düşündüyse, bir ara geldi, yüzüme konar gibi yaptı. Tükürüğünden bir parça yüzüme sürdü, ne niyetle bilemedim. Gagasından öpeyim dedim, bırakmadı. Öbürleri gibi, o bu da geldiği gibi gecenin derinliklerine doğru uçup gitti. Bu ağlamaklı ses, bu ötüş kulaklarımdan senelerce gitmedi.

Şurada bir kırkayak var. Nereden geldiğini anlayamadım. Elimle dokunayım dedim, sonra vazgeçtim. Devamlı ayaklarını oynatıyor, ağzıyla ayaklarını yalar gibi yapıyordu. O da parlak ışığın karşısında durdu. Yirmi ayağını birden hop diye kaldırdı. O ince ayaklarını dalgalı dalgalı bir oynatışı vardı ki ben de şaştım doğrusu!... Sonradan, bilmem bu ışıktan korktuğu için mi ayaklarını bir topladı bir bıraktı. Daha sonra kırk ayağını birden derledi, topladı, gideceği yeri yokladı ve gitti gibi... Bir daha bu ayak seslerini duyamadım.

Ağustos böcekleri (ciji) görüldü bir ara. Ne kadar da çoklarmış. Hiç durmadan dalgalı ötüşüyle ortalığı velveleye verdiler. Geldiler, kondular, ayaklarını oynattılar. Çoğaldılar çoğaldılar, karaçalılarda artık yer kalmadı. Durmadan bir hayli kondu, kalktılar. Dallar bir aşağı bir yukarı, gecenin bu saatinde meyillendi durdular. Çan çan cijilerinin ötüşleri biraz daha uzun oluyordu, ne hikmetse. Tarla cijileri, kısa fasılalarla temmuz sıcağında öyle gayretli ötüyorlardı ki, normal cijilerin sesini bastırdılar... Öttüler bir hayli zaman, kendi hallerinde. Birisi üstümden geçerken, yüzümü ıslattı. Sonradan yoruldular mı ne, yavaş yavaş sesleri azalmaya başladı. Zaman içinde karanlıklara karışıp sesleriyle beraber kendileri de kayboldular. Bir ara birisi geldi koluma kondu. Avucuma aldım, elimde kaldı. O günden beri sesleri kulağımdan gitmedi.

İşte bir yılan, çalılıklardan öte... Büyük bir hışırtıyla gazeller arasından öyle bir akışı vardı ki, dilini çıkardı çatal mı çatal... Görenlerin ödü kopardı. Yılanı da sevebilseydim!...

Bir kaplumbağa (tosbağa) geldi evi sırtında. Şuracıktaki çalılardan geçecek, öte bağa gidecekti. Asmalardan, teveklerden tane tane üzüm yiyecekti. Işığı görünce irkildi. Gözlerini iyice açtı. Boğazındaki üzüm tanesini yutar gibi yaptı. Boynunu uzattı. Kendine has bir ses çıkardı. Kabuğu kat kat. Arka ayağı biraz sakat, içine çekemiyordu. Oradaki bir taşa göğsünü verdi. Kafasını uzattı bu ışığa doğru... Bir yumuldu bir açıldı ne demekse. Bu hareketi birkaç defa tekrarladı. Sonra yan yan giderek yolunu düzeltti. Gazeller arasında bir göründü, bir kayboldu. İşte bu bizim bağın tosbağasıydı. Evini görmek, dünyasına girmek isterdim.

Şuna bak hele, şeytani bakışlarıyla dal arasından bizi gözetliyor. O kim ola ki? İşte o bir sincap. Kucağıma alıp sevesim geldi. Baksana hiç yerinde duramıyor. Ceviz ağacının en ucunda bir telaş bir telaş... Hiç durmadan aşağılara bakıyordu. Nedense kediden çok korkuyordu. Zaman zaman bağırıyor, telaşlanıyor, öbür sincapları çağırıyordu. Bu telaşlı haliyle aşağı indi. Yerde bir şey görmüş gibi geldi. Bu ışığın karşısında değişik hareketler yaptı. Tırnaklarını keskinleştirdi... Bir ara dişlerinin arasında ceviz kırar gibi çıtırtılı bir ses çıkardı. Ondan sonra zıplaya zıplaya gitti. Dallar arasında kayboldu. Ellerimin arasında sıcaklığını duyabilseydim...

Bu ara birçok hayvan daha geldi. Birbirlerini kokladılar. Etraflı dinlediler. Geç kalmışlardı. Sabah oluyordu. Hop'larda şafak attı. Derken gün ışıdı. Seher yeli esmeye başladı, iğde kokan dallarda. Ağınlılar yorgun bir gecenin hafifliğini duya duya veda etti uykuya. Geceyi böyle heyecanlı, yarı uyku yarı uyanık geçiren Ağınlılar, sabahleyin merak edip o yerlere gittiklerinde öbek öbek kül yığınından başka bir şey göremediler. Dini ve ilmi yönden bir çözüm bulup bu işin sırrını bir türlü anlayamadılar. Bu hususta çeşitli yorumlarda bulundular ama, gene de arzu ettikleri gerçeği bu şekillenmiş çizgiler içinde ne yazık ki bulamadılar.

Düş ve gerçeklerin karmaşık çizgilerinde bir gün daha böylece tükenmiş oldu.

27 Kasım 2002 - Ağın

AĞIN

Şükrü KACAR

Ak topraklarda bir güzelce belde
Alırım sesini her esen yelde
Gitmiş insanları ne kalmış elde

Şu tükenmez sevgin neyledi beni
Aldı aşkımı kör eyledi beni.

Türküler söylenir adına senin
Doyulmaz çok zaman tadına senin
Koşar da gelirim yadına senin

Şu tükenmez sevgin neyledi beni
Aldı aşkımı kör eyledi beni.

Yeşilin başka, sen daha başkasın
Oturmuş kıyıya bir başka yastasın
Gelen yok, soran yok kaç kaç yaştasın?

Şu tükenmez sevgin neyledi beni
Aldı aşkımı kör eyledi beni.

İçine saraylar yapılmış senin
Adına kitaplar yazılmış senin
Boynuna fermanlar asılmış senin

Şu tükenmez sevgin neyledi beni
Aldı aşkımı kör eyledi beni.

Sonunda sana da gurbet düşecek
Sevenler seni bir bir terk edecek
Bu bozulmaz yazgın sürüp gidecek

Şu tükenmez sevgin neyledi beni
Aldı aşkımı kör eyledi beni.

GEÇMİŞE YOLCULUK

Osman Sulhi AKSU

"Ağın Düşün ve Sanat Dergisi" nde yayımlanan "Mehmet Alp'ın Ardından" yazımla ilgili olarak değişik yörelerden çok sayıda telefon ve mektup aldım. Değerli hemşehrilerim sitayişkâr, duygusal ifadelerle anılarını tazelemelerine vesile olduğum için teşekkürlerini ilettiler. Bu ilgilenmeler beni gururlandırdı ve beni buruk bir sıla özlemi içinde gerilere, çok gerilere götürdü. Kısa süren Ağın yaşantımı anılarla da olsa tekrar yaşama olanağını buldum. Arapkir'de geçen ortaokul günlerimizde, ekonomik ve sosyal sıkıntılarımız yanında, birlikte bu sıkıntıya katlanan arkadaşlarım arasında oluşturduğumuz eğlenceli ve şaka dolu günleri yine dergideki yazıyı okuyan arkadaşlarımın hatırlatmaları da sevincime ayrı bir renk kattı. Ağın'dan Arapkire giden eğitim ve öğretim fedaileri bizler, bazen muzip şakalar içine bile girebilirdik. Bu eğlenceli şakaların en önde geleni de ben olurdum. Bir defasında Ramazan ayının bir iftar saatinde sakal ve bıyık takıp, ceketimi de ters giyerek Hozakpurlu hemşehrilerimin kaldığı eve yaşlı bir Tanrı misafiri gibi gittim. Böyle bir misafiri ağırlamanın sevinci ile coşkulu karşıladılar. İftarı açtıktan sonra duamı da yapıp evden çıkarken, köylerinden gelen çerezlerden de verdiler. Biraz da kırmıtik isteyince, benden şüphelenildi ve Mehmet Ergönül'ün tanıması ile foyam meydana çıkmıştı. Hâlâ bu anıyı tazeleme fırsatı buluruz.

Bu meyanda çok sıkıntılı ve acılı günler de geçirmiştik. Yerde bir metreye yakın kar bulunduğu ve yağmaya da devam ettiği bir Kurban Bayramı arifesine rastlayan günde, özlemimizi gidermek ve bitmiş olan maddi gücümüzü tazelemek amacı ile Ağın'a gitmeye karar veren altı arkadaşın serüveni çok korkulu, sıkıntılı, heyecanlı ve çok riskli geçmişti. Kar yoğunluğundan ön sıradaki arkadaşımızı sık sık değiştirmek zorunda kalmış ve akşama kadar Ağın'a ulaşmayı düşündüğümüz yolculuğumuz, Berenge Deresi'nin, Arapkir Çayı ile birleştiği yerde son bulmak üzere inkıtaa uğramıştı. Yorgunluktan bitki bir halde, büyükçe bir kayanın dibinde kurt ulumaları arasında geceyi geçirmek durumunda kalmıştık. Hayatımda o geceden daha uzun bir gece geçirmedim. Buna rağmen geriye dönmeyip, coşkulu aktığı için Arapkir Çayı'nı geçememiştik. Ve dağları aşarak Yukarıyabanlı Köyü üzerinden köprüyü geçerek Ağın'a ulaşma çabamız da sonuç vermemişti. Çünkü köpeklerin saldırması üzerine ağaçlara tırmanıp kurtarıcı beklemek zorunda kalmış ve donmak üzere iken Yukarıyabanlılar tarafından kurtarılmıştık.

Bu arada, en cesaretlimizin Bahattin Yandımata olduğunu belirtirsem rahmet ve minnet duygularımızı da iletmiş olur biraz ferahlarım. Çünkü o yoğun kar içinde en önde yürümeyi kabul eden oydu, soğuktan ve azgın köpeklerden kurtulmamız için imdat isteyen de oydu. Bizim bağırmaya mecalimiz kalmamıştı.

Ben donmak üzere iken dört tane yün yorgan altında kendime gelmiştim. Bibim Aşağıyabanlı'da gelin idi. Ona haber saldılar. Beni görünce hem üzüldü hem sevindi. O gün Dudu halamın ve Şaban eniştemin misafiri olduk. Ertesi gün bizi yalnız bırakmayıp Ağın'a götürmüşlerdi.

Böylece ancak üçüncü gün Ağın'a gelebildik ve Bayramın dördüncü günü de tekrar Arapkir'e yola çıktık.

* * *

Amacım, anılar içinde Ağınlının da bulunduğu bazı unutulmaz ilginç olayları tazelemekti. Örneğin bunlardan biri de, İstanbul'dan Ağın'a ailece göç edişimiz idi. Üç

aile fertleri bir kompartımanda idik ve erkek olarak yalnız ben vardım. Ben de 12 yaşında idim. Bu yolculuğun en ilginç yönleri Elazığ'a gelirken tren kompartımanında bir doğum olayı yaşamamızdı. Bu sırada beni dışarı çıkarmışlardı. Diğeri de Elazığ'dan Ağın'a gelirken Kürt eşkıyaların baskınından kıl payı kurtulmamız ve Keban'a yaklaşırken yol üzerindeki Pirivan bölgesinden kaçışımız idi.

Yine bir başka fakat güzel anım da Şanlıurfa' da iken, Necmi Ercan ve Mehmet Kurtkaya ile aynı zamanda görevli oluşumuzdur. Üçümüz de Ağınlı idik ve asayişle ilgili görevlerin başında idik. Necmi Ercan Cumhuriyet Savcısı, Mehmet Kurtkaya Jandarma Kumandanı ve ben de Emniyet Müdür vekili idim. Bu üç saygın insanın idaresindeki Şanlıurfa gerçekten huzurlu bir devir geçirmişti.

Şanlıurfalıların beni, Kırşehir'e Emniyet Müdürü olarak tayinimde 90 arabalık bir konvoyla uğurlamaları, bu saygınlığın bir nişanesi olarak kabul edilebilirdi.

Bu olaylar çoktan geride kaldı. Sizleri daha canlı daha taze olayların içine götürmek istiyorum. Adıyaman'da geçen ve içinde çok değerli bir hanım Ağınlımız olan Yurdagül Korkmaz'ın da bulunduğu 23 Nisan törenini kutlama sırasında oluşan çok ilginç ve üzüntülü olayı yansıtmak istiyorum. Bu arada yine Ağınlı bir kardeşimiz olan Fahri Yücel de Adıyaman'da Veteriner İşleri Müdürü ve aynı zamanda Valilikçe atanan saygın bir Belediye Başkan vekili idi.

Yurdagül Korkmaz, Adıyaman Kız Yatılı Bölge Okulu Müdürlüğünü deruhte ediyordu. Ben de Vali muavin vekili ve Emniyet Müdürüydüm. 23 Nisan törenlerinin kutlama faaliyetleri ile ilgili görevliyiz. Yurdagül, kız öğrencilerin tören alanına gelişleri ve gösteri yürüyüşlerinin düzeninden sorumlu. Ben de törenin asayiş, intizam ve genel seyrinden sorumlu idim.

Törene, değişik renklerde krapon giyimleri ile katılmış bulunan Yurdagül Korkmaz başkanlığındaki Bölge Yatılı Kız öğrencilerinin Mehter Marşı ile tören alanına gelişleri coşku ve alkışlarla ve çok büyük ilgi ile karşılanmıştı.

Gösterileri seyretmeye gelenler bu yenilikleri sevinçle ve merakla izliyorlardı. İstanbul Amerikan Pazarı'ndan satın aldığım ufak ve çift hoparlörlü teybimin çaldığı marşlar törene ayrı bir renk katmakta idi.

Ve tam gösterilerin en canlı ve hareketli olduğu bir sırasında, hiç ummadığımız bir anda bastıran fındık büyüklüğündeki dolu panik yaratmış, töreni izlemeye gelenlerin aniden dağılmalarına, kaçışmalarına ve korunacak yer arama çabalarına dönüşmüştü. Ancak ne yazık ki kız öğrencilerin giydikleri krapon kâğıt elbiseler üzerlerinde dağılmış ve düşmüş, kızlar korku ve şaşkınlık içinde perişan vaziyette kalmışlardı. En başta Yurdagül ve diğer öğretmenler bu şaşkın ve perişan öğrencileri korumak ve kurtarmak amacı ile çare arama peşinde etraftan yardım için koşuşuyorlardı. Törenin asıl sorumlusu olan bendim. Çok üzüntülü idim. Güvenlik amir ve memurlarına sığınacak yer bulmalarını söyleyerek asayiş ekip arabasını Bayındırlık Müdürlüğü'nden otobüs ve kapalı kamyonları getirtme emrini verdiğim zaman, tören kürsüsü yanındaki masada bulunan teybin kısa devre yaparak yandığı gözüme ilişmişti. Öğretmenleri ve öğrencilerini okullarına gönderebildim amma, ben de sıkıntıdan kurdeşen olup bir hafta acısını ve sıkıntısını çektim.

Bu olayı kazasız, belasız atlatmanın huzurunu yaşamıştım.

Eğer fırsat bulabilirsem Mardin'de bir dişçi muayenehanesinde geçen bizzat yaşadığım ilginç bir olayın, bu ilimizin ekonomik kalkınmasında nasıl rol oynadığını başka bir yazımda anlatmak anlatmak isterim.

İstanbul - 30.03.2005

DÖNMÜŞÜM

Şerif AYDEMİR

Mehmet Ergönül Ağabey'imin
(DÖNESİN) adlı şiirine nazire

Beni korkutuyor kırılası aynalar
Yeşilim kurumuş boz'a dönmüşüm.
İçime sığmaz, dar gelirdi dünyalar,
Koşmayan kısrakta naz'a dönmüşüm.

Hayallarim vardı kuruntuya geldiler.
Ağu düştü acılandı sevgiler
Boynuma dolanmış kırık çizgiler
Soysuzun yüzünde poz'a dönmüşüm.

Paslanan kılıç gibi kınında,
Ağyar oldum sevdiğimin yanında
Akşamı soluyan köy harmanında
Savruldukça incelen toz'a dönmüşüm.

Çiğ aşımı kör ateşe tuttular
Mihnetleri umuduma kattılar
Bedestende üçe beşe sattılar
Kumarbaz elinde koz'a dönmüşüm.

Titreşirdi yüreğim beni sevda sardıkça
Süreyya Konağımdı, o köşküm sırça
Gecelerim yemyeşil, gündüzüm akça
Ah çeken gönülde haz'a dönmüşüm.

Sevgi ile bir deryaya akardık.
Güzelle çirkini iç içe kardık
Ben söyler ben işitirim artık.
Davulsuz, cümbüşsüz saz'a dönmüşüm.

"Hiç olmaz"ı olur edip söyliyem
Dam ucunda yâr yolunu gözliyem.
Ne kâr'ım var, ne elimde sermayem
Baharı devşirmeyen yaz'a dönmüşüm.

Arzular kopuk ümitlerim savurgan
Gönlümle başımı bir bağlamaz urgan
Ne bestemde hayır var, ne şiirimde can
Ol nadanın dilinde söz'e dönmüşüm.

"BİLİNİZ Kİ ONLAR SİZLERSİNİZ"

M. Cavit ALPASLAN

1957 seçimlerinde Elazığ'da CHP kazanmıştı. Görev yaptığım yerde ve başkanı olduğum seçim sandığında DP açık fark oy almasına karşın, il genelinde kaybetmelerinin suçunu öğretmenlere yüklemişlerdi. Milli Eğitim Müdürümüz Rasim Giray DP'den milletvekili adayıydı. Göreve geri döner dönmez öğretmenleri cezalandırdı. Herhalde en suçlusu da bendim ki önceliği bana vermişlerdi.

Kasım ayının sonlarında karlı bir günde lojmandan çıkarıldık. Acele çocuklarımızı Ağın'daki kayınvalidemize bırakarak görev yerimize yollandık.

Narmükanlı Mustafa Çetin'in eski bir kamyonetiyle Ağın-Malatya yolundan Dolukuyu yakınlarındaki Fırat kıyısına geldik. Bir bavul ve bir kat yataktan oluşan eşyamızı bırakan Mustafa Çetin; arabasını yokuştan oflaya puflaya çıkararak ayrıldı.

Fırat coşkulu, kuzeyden güneye kıyıları yalayarak akıp gidiyordu. Ortalıkta kimsecikler yoktu. Eşyalarımızı bir kayanın gölgesine taşıyıp yanı başında oturduk. Leman'ın göz pınarlarından çıkıp kirpiklerinde boncuklaşan göz yaşları yanaklarına aşağı damlacıklar yaparak iniyordu. Ben de duygulanmıştım. "Hava kurşun gibi ağır"... Söğüt ağaçlarının üzerinde hiç yaprak kalmamış. Kuşlar ötmüyor, rüzgârın kuru dalları ıslıkladığı sese, Fırat'ın ağır ve ürkütücü fışırtısı da karışınca korkunç bir yalnızlığı duyumsuyoruz. Daha şimdiden kızımız Jülide'yle, oğlumuz Necat'ımızı ne denli özlediğimizi anlıyoruz. Gözlerimizin önünde el ele tutuşup dembül dümbül gezmelerini ve de gelip kucağımıza oturarak yanaklarını yanaklarımıza dayamalarını hayal ediyoruz. Onların yokluğuna nasıl dayanacağız?

Derin vadi kararmak üzere. İki yakadaki kayalar arasına gerdirilmiş çelik halata bağlı Nuh'un gemisini andıran teknenin, bu tarafa gelmesini bekliyoruz. Soğuk iliklerimize kadar işliyor. Evet karşıda gemici gözüktü. Bize bağırarak bir şeyler söylemeye çalışıyor. Biraz sonra bir köylü grubunun da geldiğini gördük. Anlaşılan bizi almaya gelmişler. Gemici, tel halatın üstündeki makaralı oturağa bindi, diğer köylüler geminin dümen ve küreklerine geçerek bu yana doğru gelmeye başladılar. Kıyıya yanaştıklarında biz onları ayakta bekliyorduk. Bizi güler yüzle karşıladılar. Yaşlılar saygılı bir şekilde, iki elleriyle tokalaştılar. Bizim yaşımızda ve daha genç olanlar da ellerimizi öpmeye çalıştılar. Kara kalın bıyıklı biri, kendini takdim etti:

-Muhtar, Ali Asker Kıran, hoş geldiniz köyümüze! Okulumuz bir yıldır kapalı, çocuklarımız perişan vaziyette. Hep öğretmen bekliyorduk da; bu kış kıyamette öğretmen geleceğini hiç beklemiyorduk. Soğukta üşümüşsünüz, hemen eve gidelim, dedi.

Beş yüz metre kadar yürüdük. Uğuldayarak arkamızdan gelen deli bir rüzgâr eve gelmemizi çabuklaştırdı. Gençler, sırtlarında taşıdıkları eşyalarımızı, muhtarın evinin önünde indirdi. Karanlıkta fazla bir şey göremiyorduk. Köyün tek düze kerpiç evleri arasındaki muhtarın evi iki katlıydı. Elinde gemici feneriyle bizi karşılayan yaşlı kadın otoriter bir şekilde içeri girmemizi emretti. Bu, muhtarın anasıydı.

İki kanatlı büyük bir kapıdan kocaman bir avluya geçtik. Burada yatan koyunlar, ışığı ve kalabalığı görünce ayaklanmışlardı. Onların arasından geçerek başka bir kapıdan içeri girdik. Oda, çok kalabalıktı. Çoluk çocuk, genç ihtiyar hep buradaydı. Ocakta kerme yanıyordu. Bize ocak başında yer verdiler. Çok üşümüştük. Köşe başına oturduk. Genç hanımlar karşımıza gelip el bağlayarak saygılı bir şekilde hoş geldiniz dediler. Yaşlı ana her ikimize de el verdi. Belli ki elini öptürmek istiyordu. İsteğini yerine getirdik. Küçük çocuklar saygılı bir şekilde otururken göz altından bizi izliyorlardı. Biraz oturmuştuk ki, yer sofrası hazırlandı. Islatılmış çokça yufka, sininin üzerine koyuldu. Bir tas çorba getirildi ve bizi buyur ettiler. Sofraya başka kimse gelmedi. Sıcak çorba içimize sindirerek içtik, bolca yufka ekmeği yedik. İliklerimize kadar ısındık. Tam yerimize geçerken koca kapı gıcırdayarak açıldı. İçeriye, yaşlı uzun boylu, bıyığı hiç makas görmemiş biri, karısıyla birlikte girdi. Herkes ayağa kalktı, yaşlı ana da kalktı. Odanın baş köşesine yastık koyularak onu karısıyla birlikte oturttular. Bu saygın kişi muhtarın amcasıymış. Köyde ona Kırımoğlu derlermiş.

Kırımoğlu ve karısı bize hoş geldin dediler. Biz karşılık verdik, karşılıklı konuşmalar başladı.

-Muallim Bey! Kış kıyamatta bu Kaf dağının ardına sizi kim yolladı, her halda gazaba uğramışsınız, dilim varmıyor emme cami duvarına şey etmişsiniz, dedi.

Sarı kehribar tespihini şak şak çekerken bizden yanıt bekliyordu. Seçim zamanı böyle olaylara onlar da alışmışlardı. Evet seçim kurbanıydık.

O hava içinde hayli oturduk. Bu insanlar sevecen ve de sıcakkanlı insanlardı. Bir zaman sonra konuklar gittiler. Yatma hazırlığı başladı.

Yer yatakları kocaman odaya sıra sıra serildi. Bizi bir kaygı aldı, nerede yatacaktık? Yaşlı ana, yanımıza gelip köşedeki büyük yatağı göstererek "siz orada yatacaksınız" dedi. Leman bana, ben ona baktık. Leman gözüyle, hayır burada yatamayız diyordu.

-Bize yukarı katta bir yer verin, orada yatalım, dedim.

-Hayır üşürsünüz, bizlerle birlikte burada yatacaksınız, dedi ana.

Çaresizdik. Evde en az on nüfus, bunlardan iki çift de evli genç vardı. Küçük idare lambası kısıldı, herkes yarı karanlıkta soyunup yatağına giriyordu. Biz de öyle yaptık.

Huzursuz bir yatış, sürekli sağa sola dönüyoruz, uyku tutmuyor. Ara sıra horlamaları duyuyoruz. Gün ağarana kadar döndük durduk yatakta. Küçücük pencerelerden günün ışığı içeri sızdığı anda; kıpırdamalar başladı. İlkin gelinler, sonra yaşlılar derken, beş on dakikada herkes kalkmıştı yataklarından. Çocuklar gözlerini ovuşturarak elbiselerini giyinirken, gençlerin bir kısmı ateşi tazeliyor, bir kısmı yatakları topluyordu. Biz de hemen yorganın altından kalkmadan pijamalarımızı çıkarıp elbiselerimizi giydik.

Olaylar çok hızlı gelişiyor. Herkes fısıltı halinde konuşuyordu. Büyük ana etrafa emirler veriyor ve emirler itirazsız yerine getiriliyordu. Bir anda kocaman oda derlenip toparlandı. Herkes işinin başında; erkekler davar ve sığırlarla uğraşırken küçük ana inekleri sağma işinde. Büyük ana fesini kafasına geçirmiş, üstüne beyaz örtüsünü çekerek kumanda yerine yerleşmişti. Muhtar şalvarını giymiş, yün kuşağını dönerek beline sarıyordu. Biz ise temizlik ve tuvalet işlerimizi nasıl halledeceğimizi kara kara düşünüyorduk.

Muhtar çocuklara işaret etti, genç gelin Leman'a yaklaşarak benim duymayacağım şekilde bir şey söyledi. Leman da benim kulağıma eğilerek söyleneni iletti. Ocakta suyu hafif ısıtılmış ibrik, bir çocuğa verilerek dışarı yollandı. Arkadan biz çıktık. Dışarıda, kapısı olmayan, kerpiçten üstü açık bir yeri gösterip, ibriği elimize verdi çocuk. Büyük zorluk içinde sırayla ihtiyacımızı gidermeye çalıştık. İlerde bizi bekleyen çocuk, koşarak ibriği elimizden aldı. Başka bir kız çocuğu daha büyük bir ibrik ve omuzundaki havluyla yanımıza gelip elimizi yüzümüzü yıkamamızı sağladı.

Kahvaltı hazırlanırken Leman sepetteki gaz ocağını çıkararak yaktı. Herkes bize bakıyordu. Gaz ocağının yanışı ve sesi çocukları şaşırtmıştı. Muhtar şöyle bakarak "Çay için yaratılmış bir alet" dedi.

Bol yufka ekmekli, çökelekli, peynirli, sütlü ve çaylı kahvaltımızı yaptık.

Görev başındayız. Ataf ve Höyük... İki ayrı köy. Fırat'ın hemen kıyısında tıpkı Kadıköy gibi suyu yok, yeşilliği yok, ağacı yok. Saçaksız damlı, çoğunluğu tek katlı kerpiç evler. Evlerin önünde gübre yığınları ve hayvanların yemi olan ölmez otuyla, buğday sapı yığınları... Kadıköy'den tek fark, bu iki köyde Türkçe konuşulması.

Sabahın erken saatlerinde dışarı bırakılan koyun ve keçiler, koni şeklindeki bu yığınları alttan alttan iştahla yiyorlar. Bunların yiyemediği kalın saplar da ocaklarda yakılacak.

Sıkı giyinmiş, daha doğrusu çaputlara sarılmış ev kadınları, süt bakraçlarıyla koyun ve keçileri sağmaya çalışırken, dışarı dökülen mayısları kürekleriyle yığıyorlar. Taze mayıslardan çıkan buhar, küçük bir sis bulutu gibi etrafa yayılıyor.

Muhtar, ben ve Leman Öğretmen, bunların arasından yürüyerek okula doğru gidiyoruz. Evlerin önünden geçerken kadınlı erkekli her aile bizi ayakta seyrediyor.

Öğretmenlerin geldiğini duyan çocuklar koşarak bizleri selamlıyorlar. Evet; çocuklar, yoksul, çaresiz ama yine de coşkulu. Ayaklarında yırtık pırtık ayakkabılar, üzerlerinde lime lime olmuş elbiseler ve de boyunlarında kitap çantaları. Yüzleri ve elleri mosmor. Bizim çocuklarımız...

"Umutları bağlam bağlam derilmemiş
Gözleri yalım gözleri
Kuluçkaya gerilmemiş
Mercimek ucu payı verilmemiş
Hasan, Ayşe, Fadiş
Bilin ki bu sizin adınız
Sizsiniz!

O. Bolulu"

Köy okulu, iki köyün arasında. Köyler çok yakın, ikisini bir kuru dere ayırıyor. Daha sonra matematik dersinde ölçtürmüştüm, iki köy arasındaki uzaklık üç yüz elli metre.

Okul çatısız, damlı, iki derslikli, döşemeler bel vermiş. Yağmurlar olduğu gibi alta akmış. Sıra ve ders aracı hiç yok, taban tahtaları çürümüş. Lojman

okula bitişik. O da aynı durumda. Pencerelerde hiç cam yok. Köy bütçesiyle bunları onarıp kullanılır hale nasıl getireceğiz. Guleman'dan ayrılırken hastaneden çok sayıda röntgen filmi getirmiştim. Öğrenci velim olan hastane başhekimi Mustafa Deligönül, onların boyalarını çıkarmıştı. Cam yerine onları kullanacağım. Bu arada Höyük Muhtarı da gelmişti. O da saygıyla bizlere hoş geldin dedikten sonra, birlikte yapacağımız işleri planlamaya başladık.

Zavallı çocuklar iştahla, hevesle bizleri gözlüyorlar. Susamış ve aç kalmış beyinlerini geliştirecekler. Veliler, çaresiz olmalarına karşın çocuklarının okula gidebilmesi için özveri içindeler.

İlk önce akıntıyı önlememiz, pencere ve kapılardan önce içeriyi oturacak duruma getirmemiz gerekiyor. Muhtarlarla bu konuda anlaştık. Bir çalışma programı hazırladık, maliyet hesabı çıkardık. Yapılacak sıraları da hesap ederek salma uygulamasına geçtik. Para toplama olayının güçlüğünü bildiğimiz için onarımı imeceyle yapmayı kararlaştırdık.

Eli iş tutanlar işe koyuldu. Kırık döşemeler sökülerek damlar onarıldı. Kış koşulları işimizi zorlaştırıyordu ama bir an evvel içeri girmemiz gerekiyordu. Damlar onarılıp akmalar önlenince, içerlerin onarımına başladık. Kadınlar ve çocuklar dahil herkes işe el attı. Kış kıyamette tüm çocuklar; büyüklü küçüklü, ellerinde bir su kabı, en az bir kilometre uzaktaki Fırat'tan okula su taşırken üşüyen minik ellerini hoflayarak ısıtmaya çalışıyorlardı. Yağmurdan ve akıntıdan sıvası dökülmüş duvarlar ak toprakla yeniden sıvandı. Malatya'dan getirtilen kireçle badana yapıldı. Cam alacak para toplanamamıştı. Lojmanın yalnızca bir odasına cam takılabilmişti. Diğer pencerelere röntgen filmlerini taktık.

Derse, çocukların evlerinden getirdikleri minderlere oturtarak başlayabildik. Bu arada hiç düşünemediğimiz bir sakınca doğmuştu. Rüzgârda penceredeki filmler ses çıkarıyorlardı. Hele kapıların açılıp kapanmasında tüm filmler esneyerek ötüyorlardı. Camlar gelinceye dek bu sıkıntıyla dersleri sürdürebildik. Isınma sorununu çocukların okula gelirken koltuklarında getirdikleri ya bir odun ya da tezekle çözümleyebilmiştik. Bir ay içerisinde kavak tahtalarından yapılmış sıralarımız geldi.

Çocuklarımızı yanımızda getirememiştik. Onların hayali hep gözümüzün önündeydi. Leman, pencerelerden sokağı seyrederken hep ağlıyordu. Onun gözlerinden yanaklarına aşağı yuvarlanan damlaları gördükçe ben de ağlıyordum. Tek avuntumuz öğrencilerimizi sevmekti.

Sabahleyin okula girip akşamı geç vakitlerine kadar çalışıyorduk. Dünyanın o güzel çiçekleri, bütün çiçekleri, kışın solmayan çiçekleri... yoksul, yalınayak ve de çaputlara bürünmüş o güzel çiçeklerimizle birlikte oluyorduk. Ah kendi çiçeklerimiz de yanımızda olsaydı.

VE BİR ÇOCUK ÖLDÜ...

Kış bütün şiddetiyle sürüyor. Köylüler hayvanlarını dışarı çıkaramıyor. Günde bir kez sulamaya götürürken, keçiler büzülerek kuyruklarını bacaklarının arasına sıkıştırıyorlar. Dağ taş, kar ve buza bürünmüş. Hayvanlar suya giderken arkalarını tipiye verip bekleşiyorlar. Böyle bir gün Hüyük Muhtarı Ramazan gelip kızının hasta olduğunu söyledi.

Birlikte eve gittik. Oda sıcak, küçücük pencerelerin camlarından damlacıklar halinde sular akıyor. Ağır ve bunaltıcı bir hava... herkes hastanın başında, biz içeri girince hanımlar yana çekildiler. Dört beş yaşlarında bir kız çocuğu yatakta baygın yatıyordu. Küçücük yüzü kıpkırmızı olmuştu, ateşler içindeydi, sanki gözleri kıvılcımlar saçıyordu. Üzerini çok sıkıca sarmalamışlardı. Hemen üstünü açmalarını, vücudunu ıslak, soğuk bezle ovmalarını söyledim. Dediğimi yaptılar. Çaresizdim, ne bir ilacımız vardı, ne de bu işin bilincindeydik. Çok da geç kalmıştık.

O anda çocuğun bütün vücudu gerildi, titremeye başladı. Sonra yaşamı durdu, hiç kıpırdamıyordu.

Ve çocuk ölmüştü...

Ve gözleri açıktı...

Ve gözleri donuktu, tavana bakıyordu...

İlk kez can çekişme ve de ölüm olayına tanık oluyordum. Dünyam başıma yıkılmıştı. Sedire oturup kalmıştım. Doğrulduğumda gözyaşlarımın yakalarımı ıslattığının farkına vardım ve Büyük Ozan Nazım'ın bir dizesini anımsadım:

"Bir ölü
Bir kız çocuğu ölüsü
Al entarisi ak benekli.
Çıplak bacakları çöp gibi ince, dal gibi uzun."

YAYLA KADINI

Samim GÜNER

Aşkımız sevdiceğimiz sevdalımız,
Aşımız aşımızın katığı ekmeğimiz.
Ekmeğimizin unu suyu tuzu ve ateşi
ateşimizin ocağı ocağımızın sacayağı.
Alın terimiz emeğimiz onurumuz umudumuz
susuzluğumuz anamız avradımız ve karılarımız.
Çoluğumuz çocuğumuz ana tanrıçamız
ve de kadınımız!
Tarlamız ekeneğimiz.
Tarlamızın bereketi ekinimizin başağı
beşibiryerdesi boynumuzun...
Dölümüzün kaynağı ve doğuranı.
Evde tarlada işe koştuğumuz
gündüz karasabanımız dirgenimiz ve de yabamız
yaylada yayığımız ayranımız tereyağımız
geceleri kanatlandırıp gökyüzüne çıkartan
şehvet ile sarıp sarmaladığımız
kışın yorganımız kadınlarımız avratlarımız.
Sıkılınca dayak attığımız
çekince canımız sevip okşadığımız.
Kucağından ve karnından "sıpa" yı
Hiç eksik etmeyeceğimiz erkekliğimizin allı pullu kanıtı.
Kara çarşaflara bürüyüp sakladığımız
karıncadan kıskanarak gözüne mühür vurduğumuz
ve üstüne "kuma" getirdiğimiz ilk göz ağrılarımız...
"At avrat pusat" ile bir hiç uğruna
kanına girip canını aldığımız
oğullarımızın anası yüceler yücesi
kızlarımızın eksiği saçı uzun aklı kısa (!)
sevdiğimiz sevdalımız ve kara gözlümüz.
Sevdasına dayanamayıp deli divane
dağları devirdiğimiz elleri kınalı
elleri nasırlı kaşları keman
dudakları kiraz yanakları al zeytin gözlü
kavruk yüzlü pörsük memeli kocaman ayaklı
ve kalın bilekli yalın yapıldak
sırtı çıplak eksik etek...
Kamburunu çıkardığımız iki büklüm
eneze kadınlarımız / avratlarımız ve de sevdalılarımız!

28 Haziran 2002 - Gımılı Yaylası / Kars

Zamanı En İyi Kullanan Bir Ana
AYŞE CERİT

Münir CERİT

İki yıl kadar önce bu dergide "zaman" üzerine birkaç yazı yazmıştım. Zamanı tarih, sosyoloji ve felsefe açısından incelemeye çalıştığım bu yazılarda bir yandan da çağımız insanının bu geri kazanılmaz öğeyi nasıl bilinçsizce kullandığını, kimi zaman onun kölesi, kimi zaman da savurgan efendisi olduğunu göstermeye çalışmıştım.

Daha sonraları, hemen yanı başımda yaşamış, bu konuda örnek alınacak bir sevgili yakınımı anımsadım ve utandım. Meğerse ben "zaman nasıl yaşanmalıdır?" sorusunun en canlı yanıtıyla yıllarca yan yana yaşamışım da ayırdına varmamışım. Şimdi bu dikkatsizliğimi affettirmek, geç kalmış bir borcu ödemek istiyorum.

Ayşe Cerit (Aliuşaklı Bacı) benim büyük yengemdi. Birinci Dünya Savaşı şehitlerinden büyük amcam öğretmen İbrahim Efendi'nin otuz yaşlarında dul kalmış eşi, benim şu dünyadaki tek iki ablamın analarıydı.

Onları inanılmaz bir özveri, disiplin ve terbiye ortamında büyüttü. Büyük ablam mutsuz bir evlilik yaptı, çok genç yaşta veremden öldü. Onun küçüğü ise Kahvecigilin Hüseyin ağabeyim ile evlendi, dört tane güzel kızın ve iki tane yakışıklı, şakacı hoş delikanlının annesi oldu. Karı koca karşılıklı ve sürekli bir sevginin iki haşarı çocukları olarak yaşadılar. Yıllar önce onları uğurladık.

Ayşe yengem, zamanı verimli kullanma uzmanıydı. Küçücük tarlalarında tahıl, bostan, meyve yetiştirir; evinde inek, koyun, keçi ve tavuk beslerdi. Bir yandan bostan sularken bir yandan da çorap örer ya da hayvanları için ot dererdi.

Bir çatı altındaki iki bölük evimizde geçen çocukluk ve yazlarını Ağın'da geçirdiğim ilk gençlik yıllarım boyunca, onun boşa geçirdiği bir tek dakikayı anımsamıyorum. Uzun kış gecelerinde ya çorap örer ya da çıkrığının başında pamuk ve yün eğirirdi. Ben memur çocuğu olduğum için onun da dışardan bir geliri olduğunu sanır bu denli çabalamasına pek akıl erdiremezdim. Ama sonradan, evini tüm bu çabalarının ürünüyle geçindirdiğini öğrendim.

Ayşe yengem sert ve onurluydu. Sululuğa karşı hoşgörüsüzdü. Ana babamız ve kardeşlerimizle birlikte ona çok saygılıydık. Tüm çevremiz de öyleydi.

Komşular güç durumlarında ona danışır, görüşünü alırlardı. O da doğru bildiği çözümü, hatır gönül tanımadan açıkça söylerdi.

Yüzümüze karşı bu denli sert ve ciddi olan yengemizin, dışarıda bize toz kondurtmadığını ve tek bir söz söyletmediğini çok sonraları öğrendim.

Genç yaşında eşini kaybeden Ayşe yengem, bir daha evlenmeyi düşünmediği gibi yaşamı boyunca babasından ya da iki erkek kardeşinden de hiçbir yardım istemedi. Evimizin kendisine düşen bölüğünde iki kızıyla birlikte kendi yağlarında kavruldular. Ablalarım da onun gibi gayretli idiler. Bu üç kişilik ailede dedikodu, başkalarına yerinme diye bir şeyi ne gördüm ne de işittim. Üçü de hesaplı, dikkatli her zaman temiz ve düzenli insanlar oldular.

Ablalarım beni ve kardeşlerimi kendi küçük kardeşleri ya da çocukları gibi görürlerdi. Ama o, her zaman arada bir uzaklık bırakarak bize yaklaşırdı. Kendi çocuklarına ve akrabalarına karşı da öyleydi.

Karagün dostuydu. En sıkıntılı anınızda onu yanınızda bulurdunuz. Telaşlanmadan, yakınmadan ve çok sıkı fıkı olmadan derdinize ortak olurdu.

Peki neydi bu azıcık tereyağını, peynirini, yumurtasını, ördüğü birkaç çift çorabı, birkaç çuval kavun, karpuzu satarak evini geçindiren her zaman başı dik ve onurlu, sözü ve görüşleri dinlenen, saygı ve itibar gören kadının özelliği?

Bu yoksul kadın, nasıl oluyor da böyle hiç kimseye karşı eğilmeden, aşağılanmadan, her zaman dimdik durarak yaşayabiliyordu?

Ben ancak şimdilerde bu soruları yanıtlayabiliyorum: Çünkü Ayşe yengem işleyen ellerine ve çalışan beynine güveniyordu. Çünkü o, zamanı en verimli biçimde kullanmanın ve kimseye sığınmadan yalnız kendi varlığına kendi aklına güvenerek yaşamanın sırrını çözmüştü. O bir Anadolu anası, Anadolu'nun bolluk bereket tanrıçası Kibele'nin kızıydı.

ÖLÜMÜN GÖLGESİ YOK

Hasan AKARSU

"Ölümün Gölgesi Yok", yazar Adnan Binyazar'ın yeni romanı. 2004 Orhan Kemal Roman Ödülü'nü bu romanıyla alan yazar, 1934 Diyarbakır doğumlu. Dicle Köy Enstitüsü'nden sonra Ankara Gazi Eğitim Enstitüsü Edebiyat Bölümü'nü bitirip öğretmenlik yaptı ve TTK'de çalıştı.1978'de Kültür Bakanlığı Tanıtma ve Yayımlar Dairesi Başkanlığı'na getirildi. TDK Yayın Kolu Başkanlığı'na seçildi. 1981'de Berlin Eğitim Senatosu'nun çağrısı üzerine Berlin'e gitti, birçok projede görev aldı. Yazınımız üzerine deneme, inceleme ve araştırmalarıyla tanınan Binyazar, Masalını Yitiren Dev (anı-roman,2000, 5. basım 2003) ile ünlendi ve ardından "Ölümün Gölgesi Yok" romanını yazdı.

Romanda on bir bölüm yer alıyor. Anlatıcı yazarın kendisi. Anılardan hareketle eşi Filiz'in ve kendisinin yaşamöyküsünü şiirsel bir dille yansıtıyor. Berlin'deki hastanede, ölümcül sayrılığa yakalanan Filiz'in kemoterapi, ışın tedavisi olurken yaşadıklarına tanıklık ediyor. Eşi Filiz ağlıyor, saçları dökülüyor, kirpikleri değil: "Ağlama, ne olursun ağlama, diye yalvardım. Ellerini tuttum, yanağımı yanağına dayadım. Gözlerinden süzülen yaş, benim yanaklarımı da ıslattı.' Hiç değilse böyle kalsın; sandalyesini yürütür, onu her yere götürürüm diye geçirdim içimden..."(S.12) Adnan, evliliklerinin ilk yıllarını, genellikle pazar sabahlarını anımsıyor: "O gözlerini açınca olurdu benim sabahım. Pencereleri ardına kadar açardım. İçeriye bozkırın serin ışığı dolardı. Evde gecelikle dolaşmaktan hoşlanmazdı. Uyanır uyanmaz giyinirdi. Elini değdirdiği saksılar, biblolar, duvardaki resimler, çay bardakları ışığa keserdi... Gün aydınlığının bereketiydi bakışları..." (S.13) Onlar, kendi içlerinde yarattıkları "büyük yalnızlığı" yaşıyorlar.

HASTANE ODASINDA...

Filiz, hastane odasında kocasını kıskanıyor, yüzünde bir kız yüzü görüyor ilaçların etkisiyle ve ölümü düşlüyor: "... Ölüm, gözü karanlık basıp aydınlığı bir daha görmemektir, derdi imam dedem. Beni ölümün karanlığı mı sardı, yarabbim! Diye ağladı, başı önüne düştü. Başını yastığa yerleştirip yüzünü avuçlarımın içine aldım, ıslak yanaklarını öptüm..." (S.17) Hemşire iğnesini yapıyor Filiz'in, kendine geliyor tekerlekli sandalyesinde. Adnan, Çorum'da evliliğinin birinci yılında eşi Filiz'in kapıda kendisini gülerek karşılayışını anımsıyor, şimdi ise ölümünü bekleyişi içini acıtıyor.

Yazar (anlatıcı), hastanede eşi Filiz'in ölümcül sayrılığına üzülürken çocukluk anılarına uzanıyor. Uçurtma uçurtmak için çıktığı tepeleri, kaçırdığı kırmızı balonunu, evliliğin ilk günlerinde evin içinde Filiz'le saklambaç oynadıklarını anımsıyor, ölümü sorguluyor: "İnsana büyük düşüşü yaşatan, umudun bu ölümüdür... Ölümün sinsi yüzüdür umut..." (S.24) Filiz'le sevgisinin çatısının atıldığı okuldaki ilk günü geliyor gözlerinin önüne. Çorum Öğretmen Okulu'na atanıyor, okulun bir odasında kalıyor. Yatılı okullarda okuduğu için bu ortama kolayca uyum sağlıyor. Yeterli müzik eğitimi aldığı için Beethoven'in parçalarını zevkle dinliyor odasında. Okuldaki ilk gününde gördüğü öğrencisi Filiz'e tutuluyor, "Aşk bu muydu?" diye soruyor kendine. Anasını anlatıyor: "Çocuk dünyamda kadın, babamın tekmesini yiyip iki çocuğuyla kardeşinin yanına sığınmaktan başka çaresi kalmayan anamdı. Ekmeğin aslanın ağzında olduğu İkinci Dünya Savaşı yıllarıydı. Yirmi beş yaşındaki anam, yaz ortasının kavurucu sıcaklarında bir lokma ekmek için akşama dek elin tarlalarında çalışmaktan teninin rengini yitirmişti..." (s.47) Yazar, çocukluğundan başlayarak yaşadığı aşklara yer veriyor. İlkokul dördüncü sınıfta tutulduğu kızı, Dicle Köy Enstitüsü'ndeki güzel kızı, staj yapmak için gittikleri köydeki Kürt kızını, Gazi Eğitim'de resim bölümündeki "bluzu nar çiçeği renkli kızı" anlatıyor. İlk ders izlenimlerinin öğrenciler üzerindeki etkisini bildiği için sınıfta şiir üzerine konuşuyor. Filiz'e söz veriyor, onun yorumlarını beğeniyor. Filiz'in bulunduğu sınıfa "sınıf öğretmeni" olduğu için daha sık görüyor onu. Yılda iki oyun hazırlıyor yıl sonu gösterileri için. Yörede kız öğrencilerin oyunda yer almaları yadırganıyor; ama Adnan Öğretmen bu sorunun üstesinden geliyor. Filiz'in öğretmen olan babası Sabri Bey'den izin alıyor ve Filiz'e hizmetçilik rolünü veriyor. Yıl sonunda oyun büyük beğeni topluyor.

Yazar, yaz tatilini Ankara'da ve İstanbul'da geçiriyor. Filiz'den ayrı oluşu ona acı veriyor. Diğer yandan Çorum'da, öğretmen-öğrenci ilişkisi dallanıyor, dedikodulara neden oluyor. Okul müdürü, önlem olarak Adnan Öğretmen'in başka bir yere atanmasını öneriyor. Filiz'in okul değiştirmesi isteniyor vb. Bu konuda, Adnan Öğretmen, Çorum'daki öğretmen arkadaşı Dursun Bey ile eşi Nazmiye Hanım'dan büyük destek görüyor. Okullar açıldığında, Filiz'in sınıfına derse girmiyor, bir süre birbirlerinden uzak duruyorlar. O yıl 27 Mayıs Devrimi

yaşanıyor: "İhtilalin coşkusu birkaç gün sonra yaşandı. Askerler sokaklarda yürüyemez olmuşlardı. Kayırmalardan, haksızlıklardan, Vatan Cephesi'nden canı yanan halk, subay er demiyor, sokakta gördüğü her rütbeden askeri kaldırıp omuzlarına alıyordu...Coşkusu yüreğiyle beyni arasında yolunu şaşırmış bir halktık; coşkumuzun da nefretimizin de ölçüsü yoktu..." (S.111) İhtilalle birlikte yalakalıklar, saf değiştirmeler, ihbarlar yaşanıyor. Adnan Öğretmen Filiz'le nişanlanmaya hazırlanırken Menderesçi diye ihbar edilince mahkemeye çıkarılıyor. Okul Müdürü yardımcı oluyor, serbest bırakılıyor. Bir ay sonra da okul salonunda nişan ve nikah yapılıyor ve müdür de nikah şahidi oluyor. Çevrede, Adnan Öğretmen "Kürt" denilerek kötülenmek isteniyor; oysa öyle bir şey de yok. Tüm engeller aşılıyor ve evlenip mutlu bir yaşantı sürdürüyorlar.

ÖLÜME SÜRÜKLENİŞ

Mutlu günler, "umut günleri" yaşanıyor; ancak Almanya'da Filiz hastalandıktan sonra her şey geri gitmeye başlıyor. Adnan, hastane odasında, Filiz'in ölüme sürüklenişini izledikçe kahroluyor. Filiz'in karnındaki kist alınıyor, bir hafta sonra yeni bir kist oluşuyor, yine ameliyat ediliyor, durumu iyileşiyor ve o yaz tatilinde İspanya'ya gezmek için gidiyorlar. Lioret Mar, İspanya'da boğa güreşlerinin de yapıldığı küçük bir kasaba. Orada bir otel odasında kalıyorlar, Filiz'in yüzündeki sarılık, tatillerinin tadını kaçırtıyor. Gezintiye çıktıklarında rengi düzelince ise, "güneşin yedi rengi akıyor(du) bakışlarından". (S.147) Yazar, burada boğa güreşlerini anlatıyor, "ölüm gösterisi" diyor onlara. Filiz'i odasında iyi görünce mutluluktan şakalar yapıyor, evliliklerini değerlendiriyor: "Hayat denen bir sahneydik. Birilerinin istedikleri ya da gönüllü üstlendiğimiz rolleri yapmaktı işimiz. Role gelmeyen tek duygu sevgiydi. Evliliğimizin üzerinden yirmi dört yıl geçmişti. Ellerimiz birbirine değince, duygu kan olur, yüreğimize akardı... O günlerden; dudaklarımda o gece yarısı çayının tadı kaldı, bir de ağzının ıtırlı kokusu..." (S.165) "Acılar Dağı"na tırmanış başlıyor yine Berlin'de. Bir yıl sonra Filiz'in sol memesinde mercimek büyüklüğünde bir kırmızılık görülüyor: "Umudun söndüğü an" dır bu. Ölüm beyazlığı yaşanıyor, "sonsuz gidiş" anımsanıyor. Biyopsi sonucu, kanser tanısı konuyor ve sol memesi alınıyor ameliyatla. Adnan, büyük acılar yaşıyor: "... Ölüm, algılama yeteneğinden etmişti beni; sözcükler anlamını yitirmişti..." (S.183) Ölümü görmek, umudun ölümünü görmek yüreğinden sarsıyor insanı. Tümör kötü huylu çıkıyor, kemoterapiye başlanıyor. Filiz, "ışığım söndü benim" diyerek ölüme yaklaştığını gizlemiyor. "Acılar Dağı" esiyor içlerinde ikisinin de. Kemoterapiden sonra İstanbul'a dönüyorlar. Bir buçuk aylık tatilde iyi görünüyor Filiz. Ardından da kötüleşiyor. Yeniden hastaneye yatırılıyor, akciğerlerinden su alınıyor, kanser hücrelerine rastlanıyor, beyine sıçradığı saptanıyor.

SON UMUT

Son umut "kocakarı ilaçları". Yılan gömleği yemek, Anadolu'dan çamurlu su getirip içmek, ısırgan otu suyu içmek de çözüm olmuyor. Işın ve kortizon tedavisi de yapılıyor. Tükeniş başlıyor, Filiz, son kez konuşuyor: "Yine karanlık mı bastı? Çayı koymuştum, içtin mi, diye sordu, gözlerini kapadı. Kendini evde sanıyordu. Yönünü bana döndü. Gözlerinde kuruyan yaş sızıntılarını sildim. 'Sen daha yatmadın mı?' dedi; kendi karanlığına daldı. Son sorusu oldu bu." (s.229) Adnan, ağıtını içine gömerek dolaşıyor dışarıda, evine gidiyor. Gece, "eşiniz öldü" haberi veriliyor telefonla. Yazar, "Ölümün kendisi bir gölge" diyor ve Filiz'in "bir yalnız ölü" olduğunu düşünüyor artık odasına gittiğinde: "Bir saat önce yatağında nasıl bıraktıysam öyle buldum Filiz'i. Yüzünde gülüşünün son an'ı kalmış bir yalnız ölü! Henüz bedenini ölümün rengi sarmamış... Ağlamak, bağırıp çağırmak yok. Batı, gözyaşını kurutmuştur. Bağrına taş basıp gözyaşlarını içine akıtacaksın. Ellerini tuttum, soluksuz ince dudaklarını, solgun yanaklarını öptüm. Beden ne tez katılaşıyor!..." (s.237) Ölüm bir ruh uçuşması, ölüm zamansızlık... Filiz'i sonsuzluğa yolcu ediyor Adnan. "Ölümün ardından söz tükeniyor" diyerek. (s.248) Ölüm gecesini, Filiz'in giysileri arasında , onun kokusuyla geçiriyor, acı çekiyor. Çocukluğunda ve sonraki yıllarda bilmeyerek öldürdüğü fareleri, bir kedi yavrusunu anımsıyor. Şimdiyse ölen "Yüreğinin Gelini" bahar gelirken. "Toprağın damarına sevginin kanı doluyorken". Ölümünden günler sonra eşi Filiz gibi bir kahvaltı sofrası hazırlıyor, Filiz de masadaymış gibi:"... Bir elimde demlik, birinde çaydanlık, bardaklarımıza çay koyuyorum. Zeytin, peynir, reçel... kendi tabağıma ne koyuyorsam onunkine de aynını koyuyorum. Ocakta kızaran susamlı ekmeğin kokusu odalara doluyor, çayın buğusu tütüyor... 'Yüreğimin gelini' yok artık. (s.292)

"Ölümün Gölgesi yok" anı-roman. Seven bir erkeğin eşinin üzerine ne değin titrediğini tüm incelikleriyle yansıtıyor. Eş sevgisini anıtlaştırıyor. Adnan Binyazar, betimlemeleriyle, şiirsel anlatımıyla, yaşantısıyla, insan sıcaklığıyla yazınımıza örnek bir roman kazandırıyor.

YAŞAM DERSİ

Nijat YUMUŞAK

Çocukluğumuzda ve gençliğimizde büyüklerimizden sayısı belli olmayan uyarılar, öğütler almışızdır. Ancak bunların bir çoğuna kulaklarımızı tıkamışızdır. Hatta bizi olumlu yönde etkilemeye çalışanlara bazen kızmış, tavır almışızdır. Böyle sahnelerin yaşanmasını bir yerde normal karşılamak da gerekiyor. Çünkü insan o yaşlarda kendi kurduğu, mutlu olduğu dünyada yaşamayı tercih eder. Duygular, davranışlarında ve kararlarında bir hayli etkilidir. Çevresinde olup bitenleri yeterince algılayamaz ve yorumlayamaz. Genç nesillerin toplumsal koşullar ve olaylardan olumsuz yönde etkilenmeleri ve bazen kontrol dışına çıkmaları muhtemeldir. Sorumluluklar, yaşamın kaçınılmaz gerçekleri ve gelecek, o yaştakilerin fazla ilgisini çekmez.

Ancak zeki olup aklını iyi kullanabilen, iradesi güçlü, yaşadığı ortamı gerektiği kadar gözlemleyenler, kendilerine yapılan uyarıları da dikkate alarak daha az hata ile hayat yolundaki yürüyüşlerine devam ederler. Ben böyle biri olamadım, belki yeterince akıllı değildim. Doğruları, ancak yanlış yaparak, zarara uğrayarak, sıkıntılar çektikten sonra görebildim. Dolayısıyla benden daha tecrübelilerin söylediklerini de yeterince değerlendiremedim. Bizim çocuklarımız da belki aynı yolu izleyecekler, böyle olmasını hiç istemesem de. Onlar bizim gibi yanlışlarla zaman kaybetmesinler, daha mantıklı hareket etsinler, büyük hatalar yapmasınlar istiyorum.

İnsanlık tarihinde sürekli ileriye doğru bir gidiş var. Her yeni nesil, kendinden önceki nesilden bir adım önde olacaktır ve olmalıdır da. Davranış, zeka, bilgi, duyarlılık yönünden insanlık giderek gelişme göstermektedir. Bilim ve teknolojideki, özellikle iletişim teknolojisindeki önemli adımlar, yeni nesillerin bilinçlenme sürelerini hayli kısaltmıştır. Tabii bu olanaklardan herkes eşit şekilde yararlanamadığından, toplumda ayrı sosyal kesimlere mensup kişilerin gelişmeleri de farklılık göstermektedir. Gönül isterdi ki büyük farklılıklar olmasın.

Teknolojideki gelişmeler ne olursa olsun; yine de bazı şeyleri öğrenmede çocuk ve gençler, çevresindekilerin desteğine ihtiyaç duyacaktır. Çünkü bazı bilgileri ve davranışları kitaplardan, diğer araçlardan öğrenmeleri mümkün değil. Ya bazı deneyler yaşayarak öğrenecekler, ya da büyüklerin, öğretmenlerin devreye girmesiyle öğreneceklerdir. Burada asıl vurgulanması gereken nokta, yavrularımızın canları yanmadan, fazla hataya düşmeden yaşam basamaklarını çıkmalarıdır. Yaşam deneyimi zengin olan büyükler, onları yönlendirmek zorundadır.

Ben de "büyük" olarak bir şeyler söylemek istedim, bugünün gençlerine. Aslında bunları önce sadece oğlumun okuması için kaleme almıştım. Sonra düşündüm, bu makale bir yerlerde yayımlanırsa başkaları da yararlanabilir. Çocuklarımızın çok ciddiye alacaklarını tahmin etmesem de yazmaktan geri durmadım...

Ve onlara diyorum ki:

• Öncelikle kendinize ve çevrenize karşı dürüst olun.

•Anne ve babanızın, büyüklerinizin, her mantıklı önerisini dikkate alın. Bu uyarı ve öneriler sizin yanlışa düşmenizi asgariye indirecektir. Ancak, söylenenleri kendi mantık süzgecinizden geçirmeyi ihmal etmeyin.

•Kişisel görevlerinizi ve sorumluluklarınızı bilin. Öğrenci iseniz birincil göreviniz derslerde başarılı olmak (eğitimdeki yetersizliklere karşın) ve okulu iyi derece ile bitirmektir. Bir işte çalışıyorsanız, işinizi hakkıyla yapmalısınız.

•Hayalci olmayın, olmayacak hayallerin peşinden koşmayın. Hayal kurun, ama gerçek yaşamdan asla kopmayın.

•Sosyal ve kültürel seviyenize uygun, dürüst arkadaşlar edinmeye bakın. Sizinkinden çok farklı dünyalarda yaşayanların peşine takılmayın.

•Tüm insanlara iyi niyetle yaklaşın, ama bazı deneyler yaşamadan da karşınızdakine tam anlamıyla güvenmeyin, arkadaşlarınızı zaman zaman hissettirmeden sınayabilirsiniz. Sizin iyi niyetinizden yararlanmaya çalışıp çalışmadıklarından mümkünse emin olun.

•Paylaşın, yardımlaşın. Ancak hep verici olmayın. Eğer karşınızdakiler en az sizin kadar verici ise korkmayın. Kendinizi kullandırtmayın.

•Aşk bazen kaçınılmazdır, ama siz yine de genç yaşta aşık olmamaya bakın veya en azından aşkın

yaşamınızı olumsuz yönde etkilemesine izin vermeyin. Duygularınızın esiri olmayın.

•Düzenli olun, özellikle defterlerinizi düzenli tutun. Düzenli olma, size zaman kazandıracağı gibi, öğrenmede ve sorunları çözmede bir adım önde olmanızı sağlayacaktır.

•Not tutmayı tüm yaşamınız boyunca alışkanlık haline getirin. Hafızanıza fazla güvenmeyin. Unutmayın, söz uçar yazı kalır.

•Seviyenizin üstünde farklı yaşamları olanlara özenmeyin. Kendi sosyal konumunuza ve kültürel kimliğimize uygun bir yaşam tarzı içinde olun.

•Fırsat buldukça sosyal aktivitelere katılın, toplumla ilişkilerinizi sıklaştırın. Kendinizi asla toplumun üstünde görmeyin.

•Değişik konularda, ilginizi çeken her kitabı okumaya çalışın. Edebiyatta klasikleşmiş yapıtları okumayı özellikle ihmal etmeyin. Kitaplar sizin kişiliğinizi yerli yerine oturtacak, dünyayı ve insanları daha yakından tanımanızı sağlayacaktır.

•Sanat dallarından en az biriyle ilgilenin. Çok başarılı olmak önemli değil. Sanat duygularınızı zenginleştirir, sizi daha bir "insan" yapar. Doğaya, evrene, topluma farklı bir gözle bakmanızı sağlar.

•Ne kimseye tepeden bakın, ne de kendinizi kimseden aşağı görün. En cahil, işe yaramaz gördüğünüz kişilerin bile, sizden üstün bir tarafı olabileceğini unutmayın. Aşağı yukarı her insandan alabileceğiniz bir şey vardır, onu tespit etmeye çalışın.

•Asla önyargılı olmayın. Kişileri yaşadıkları şartlara göre değerlendirin. Bazı deneyler yaşamadan, kimse hakkında peşin hükümler vermeyin.

•Birilerinin sizi kişisel çıkarlar veya çıkarlar veya başka amaçlar uğruna kullanılmasına izin vermeyin. Yardımlaşmanın ve fedakârlığın karşılıklı olmasına dikkat edin.

•Herkesin hakkına saygılı olun, ama hakkınızı da yedirtmeyin.

•Elinizdekilerin değerini bilin, eşyalarınızı akıllıca kullanın. Ailenizin ekonomik seviyesinin üstünde taleplerde, gereksiz tüketimlerde bulunmayın. Gösteriş meraklısı olmayın.

•Düşüncelerinizi, duygularınızı, sorunlarınızı, yakınlarınızla ve güvendiğiniz arkadaşlarla paylaşın.

•Sağlığınıza ve temizliğe dikkat edin. Diş fırçalamayı ve spor yapmayı ihmal etmeyin.

•Ev işlerinde ailenize yardımcı olun. Mümkün olduğunca kendi işlerinizi kendiniz yapın. Yaşadığınız her pratik sizin için bir kazançtır.

•Kendinize güvenin, ama çalışmayı kesinlikle ihmal etmeyin.

•Boyunuzdan büyük işlere girişmeyin, tehlikeli serüvenlere atılmayın.

•Fiziki yapınız ne olursa olsun onun değerini bilin.

•Fiziki ve beyinsel gücünüzün sınırlarını zorlayın, gidebildiğiniz kadar gidin. Yetersiz kaldığınızda veya eksiklerinizden dolayı moralinizi bozmayın. Mücadeleye devam edin, sonuçta yüzünüz gülecektir.

•Fırsat buldukça müzik dinleyin.

•Yurttaş ve toplumun bir üyesi olarak, ülkenize karşı sorumluluklarınızı unutmayın. Basit, bireysel çıkarlar uğruna toplum yararını göz ardı etmeyin.

•Mümkünse kendinize hedefler koyun ve programlı yaşamaya çalışın.

•İçinde yaşadığımız toplumun kültürünü inceleyin. İnsani değerler taşıyan, çağa ters düşmeyen kültürel öğelere sahip çıkın.

•Bilimsel ve teknolojik gelişmeleri mümkün olduğunca takip edin. Teknolojinin olanaklarından yararlanmaya çalışın, ama teknolojinin esiri olmayın. Örneğin, bilgisayar oyunlarıyla zamanınızı öldürmeyin.

•Bilmediğiniz, kafanıza takılan soruları mutlaka bir bilene sorun. Soran kazanır.

•Halinize şükredin, ama daha iyisi için çalışmayı ve mücadele etmeyi de unutmayın.

• Aileniz ne kadar kötü durumda olursa olsun, bundan dolayı utanmayın. Asıl yapmanız gereken, şartları değiştirmek için çaba sarf etmektir.

•Sorunları ertelemeyin. Bu günün işin yarına bırakmayın.

•Çevrenizdekilerle konuşun, diyalog kurun. Ancak bazı şeyleri de yazıya dökün, hatta mümkünse günlük tutun.

•Hata yaptığınızda ondan hemen geri dönmeyi bilin. Önemli olan hata yapmamak değil, ondan ders çıkartabilmektir. Özür dilemeyi unutmayın.

•Çevreye ve doğaya saygılı olun. Kamu malını hor kullanmayın.

•Bazı hedeflere ulaşmada hırslı olun, ama bu hırs size zarar vermesin.

•Gerektiğinde aile bütçesine katkıda bulunmak için bir işe girip çalışın, ancak mümkün olduğunca eğitiminizi aksatmayın.

•Nezaket kurallarına uyun. Yaşadığınız sosyal ortama ters düşecek davranışlarda bulunmayın.

ELVEDA

Dr. Galip UZUNCA

Bu akşam yine coşup mazi-i şada daldım
O kaybolan yıllara nasıl da hasret kaldım
Rayihalar saçan baharları kalır sandım
Hatıralarda kalan ey gençliğim elveda.

Renkli güller gülşenler artık solup bitiyor
O sevdalı baharlar birer birer gidiyor
Ömür denen şu devran terk-i diyar ediyor
Hatıralarda kalan ey gençliğim elveda.

Baharım hazan olmuş hayat sanki bir rüya
Yıllarca yaşamışım neşe ve zevkle güya
Giden mutlu yılların hepsi oldu bir hülya
Hatıralarda kalan ey gençliğim elveda.

BAYRAMIN HÜZNÜ

Emin ERGÜL

Her gündüzün eceli batan güneş
Ya umutlara doğacak
Ya karanlıkları boğacak
Geceyi... Beni benden alan zifiri karanlıkları
Sabahın ardından dul bırakacak
Ve bir öksüz ağlayacak elleri koynunda
Köşe başlarında, kaldırım taşlarında
Boynu bükük, mahmur gözlerden
İki damla yaş akacak
Bu bayram da hüzünle geçecek
Benim gözlerim ağlamaklı olacak
Bütün sevdiklerim benden uzak
Bir başımayım tek, yalnız ve ürkek
Kimse yok ellerimden tutacak.
Bu bayram da yağmur yağacak
Camlar ıslanacak canlar ıslanacak
Ufuklara dalan gözlerim
Bu bayram da ağlamaklı olacak

NİNNİ GİBİ

Şeref Bedri ERDEM

Bir ağıt yazmak istiyorum.

Feryatsız, gözyaşısız...

Bir ağıt ki, güftesi anlamlı, ölçülü, bestesi ağır, ahenkli...

Ninni gibi, uyuyana huzur, uyanığa zevk versin.

Art arda gittiler, Nabi, Bahattin, Mehmet Alp, Dr. Vakıf, Kemal Niksarlı...

Her birinin geriye bıraktıkları olmasa, dünya ıssızlıktan yaşanmaz olurdu.

Bana sorulursa, en başta onların kahkahaları kaldı büyük miras olarak.

Ay sonunda paranın, partizanlıkta çarenin, rakı sofrasında mezenin tükendiği yerde atılan kahkahalar...

Maddeye boşvermişlik, çıkarcı politikaya aldırmazlık, sıkıntılara direnç gösterip yiğitçe yaşayıp gitmek...

Ve her birinin geride bıraktıkları pırlanta değerinde oğulları, kızları, torunları...

Her birinin geçtikleri yerlerde, tanıştıkları insanların hatırasında kalan, hemen hepsinin ortak özellikleri sayılacak hoşgörülü, engin, özverili tutumları.

Vakıf'la diğerlerinin meslek farkı yanında ailesel fark da olduğu halde, hayatta çektikleri sıkıntı bağlamında benzeşme vardır.

Ve sıkıntılara dirençle katlanma kapsamındaki yürek gücü onları aynı kampa taşımıştır.

Kışın yanı başındaki baharın, onları döktüğü dalda, titreyerek kalmış bir sarı yaprağım ben.

Ben ne onlar gibi iyi, ne onlar kadar yiğit, ne onlar kadar cömert olabildim.

Ama onların her birinin iyiliği, yiğitliğinin şahidi; her birinin cömertliğinin muhatabı olmak gibi bir şansım oldu.

Ölüm insan için felaket değil.

Nabi ile başlayıp Kemal'le virgül alan ölümler, Vakıf için biraz farklı, tesellisi içinde ölümlerdir.

Zira bir adım ötesinde ölümü aratacak acılardan korkulurdu.

Ailelerinde bir acı, yerlerinde bir boşluk, dostlarının yüreklerinde buruk bir duygu kalmıştır.

Anlamlı, ahenkli garip bir şey bu...

Bir ılık inilti...

Bir acıklı melodi, ama ağır değil.

Bir ninni sanki.

DUYURU

Ağın Düşün ve Sanat Dergisi'nin 2005 yılı abone bağışı 20 YTL'dir. Değerli okurlarımızın abone bağışlarını Ağın Kültür ve Dayanışma Derneği'nin 101843 no.lu Posta Çeki hesabına yatırmalarını rica ederiz.

5 HAZİRAN 2005 DÜNYA ÇEVRE GÜNÜNÜ GERİDE BIRAKIRKEN

Mehmet SELÇUK

Geçenlerde yazılı basında okumuştum, Gelibolu yarımadasındaki Milli Park'ın içine turistik tesisler yapılacağını... Turistik tesis yapmanın "Boyunlarının borcu olduğunu", şehitlerimizin rahat uyumasını istediklerini Orman ve Çevre Bakanımız açıklıyordu.

Betonlaşmayan Gelibolu Milli Parkı kalmıştı ki bu demeçler bazı çevrelerin iştahını kabartıyor. E-5 Karayolu ile TEM Karayolunun sağı solu beton yığınları ile dolu. İstanbul'dan Tekirdağ'a kadar nefes alacak yer kalmadı. Güzelim tarım arazileri birer birer yok edildi. Doğal hayat hiçe sayıldı. Bu çevre katliamına dur diyecek bir babayiğit ne yazık ki bugüne kadar çıkmadı. Maalesef değişen bir şey yok.

Yerel yönetimler çevrenin korunmasına her zaman duyarsız kaldı. Bu kadar betonlaşmadan sonra yaşanan çevre sorunlarını bir düşünün. Alt yapısını düşünmeden yeşil alanları yok edip imara açarsanız, ileride meydana gelecek çevre facialarına, doğal afetlere engel olamazsınız. Marmara Denizi gözümüzün önünde; lodos estiği zaman o güzelim kumsallar bir çöplük haline gelmekte ve bulaşıcı hastalıklara davetiye çıkarılmaktadır.

Çevre ile ilgili Avrupa Birliği Uyum Yasaları yapıldı. Bu yasaların içerisinde çevreyi korumak, çevrenin sağlığını olumsuz yönde etkileyen zararlı çevre faktörlerini ortadan kaldırmak söz konusu.

Büyük paralar gerekli, büyük yatırımlar gerekli. Yalnız başına yasaları yapmak da yetmiyor. Konuyu fazla dağıtmak istemiyorum. Milli Parklarda turistik tesis yapılmasına karşıyım. Turistik tesis yapılacak diye, daha sonra kötü örnekler göz önünde bulundurularak ben yaptım oldu bittileri ile bütün Milli Parkların yok olmasına neden olunuyor.

Dünyanın ekolojik dengesi bu kötü olumsuz faktörlerin etkisi ile bozulmaya devam ediyor. Bu olumsuzluklardan yurdumuzun coğrafyası da nasibini alıyor. İşte ABD'nin hâlâ KYOTA Çevre Sözleşmesini neden imzalamak istemediği ortada.

Yaz kapıda, bakalım küresel ısınmanın etkilerinin boyutlarını bu sene de göreceğiz. Özellikle gezdiğim ve yaşadığım bölgelerde yer altı su kaynaklarının hangi boyutlarda azaldığını ve kirlendiğini gözlemlemekteyim. İçme ve kullanma su kaynaklarının yok olması ileride su savaşlarına neden olacak faktörlerin başında gelecektir.

Dünyanın yağmur ormanları olarak bilinen ekvator ormanlarında çok büyük tahribat yapılarak arazi açılımı yapıldığını yazılı ve görsel basında gözleri yaşlı olarak izledim. Yeryüzünde tahrip edilmeyen hiçbir yer kalmadı. Doğa buna direnmeye devam ediyor. Ama ne kadar direnecek? Buzullar eriyor. Ozon tabakası delindi. Güneş ışınları da büyük tehlike arz ediyor. Bakalım ne olacak? Tanrı insanlığı bu büyük tehlikelerden korusun diyorum. Ama kendi sonunu hazırlayan dünya insanını bir gün gelir Tanrı da korumaz.

Her yıl kutlanan ve geride bıraktığımız 5 Haziran Dünya Çevre Günü dolayısı ile popülist politikalar yerine kalıcı çevre politikalarının uygulanmasını, insanlığın geleceği açısından çok önemli görüyorum.

Yaşanacak temiz bir çevre için bütün siyaset adamlarının ve yurttaşlarımızın daha duyarlı olmasını diliyorum.

SAĞLIĞIMIZ İÇİN TEMİZ SU

Fikriye BALTACI

Yemek yemeden yaşamamız mümkün, fakat susuz asla. Erişkin bir insanın günde 2,5 litre suya ihtiyacı vardır. Bu suyun 600 mililitresi besin yoluyla geri kalanı ise sıvı olarak alınır. Kimyasal formülü H_2O olan su insan hayatında önemli bir yere sahip olup, vücudumuzun üçte ikisini oluşturmaktadır. Sindirimi kolaylaştırır, boşaltım organının çalışmasına yardımcı olur, hücreleri besler, ihtiyaç maddelerini eriterek hücrelere geçebilecek hale getirir, deri ve solunum yoluyla buharlaşarak vücut ısısını dengeler, eklemleri kaygınlaştırır.

Suyun bu kadar önemli faydaları yanında iyi korunmadığı ve kullanılmadığı zaman zararları da vardır. Birçok enfeksiyon hastalıkları suyla bulaşır (sıtma, kolera, dizanteri, hepatit, ishal gibi). Arsenik, kurşun, civa ve antimon insan sağlığını tehdit eden ağır metallerin en önemlileridir. Bu metaller böbreklerde birikim yaparak böbrek yetmezliğine sebep olurlar. Kalsiyum, magnezyum, potasyum ve flor suda bulunması gereken metallerdir. Flor diş sağlığı için önemli bir kimyasal, fakat fazlası zararlıdır. Düşük konsantrasyondaki klor, şebeke ve su borularındaki bakterilerin üremesini önlediği için yararlı sayılmaktadır.

Su kaynaklarımızı korumada üzerimize düşen görevleri yerine getirmemiz gerekmektedir. Sağlık otoritelerinin tavsiyesi dışındaki dezenfekte işlemlerinden kaçınmalıyız. Dezenfekte için yollara ve boş alanlara kireç tozu dökmemeliyiz. Evsel atıklarımızı iskan alanlarının yanına gelişigüzel atmamalıyız. Bu atıkların sulara karışabileceğini unutmamalıyız.

Kaliteli Su Nasıl Olmalı?

Su berrak olmalı, tortu içermemeli, kokusuz olmalı, bakteri içermemeli, zararlı kimyasal maddeleri insan sağlığını tehlikeye sokacak oranlarda içermemeli (flor, nitrat, arsenik, kurşun, tuz, vb.), su kaynağına karışabilecek zararlı ve toksik maddeleri içermemeli (evsel atık sularla karışan amonyak ve deterjan gibi kimyasal maddeler, endüstriyel atıklar, tarım alanlarından gelen böcek ilaçları, gübreler, radyoaktif atıklar). Suyun fiziksel, kimyasal ve bakteriyolojik analizlerinin yapılarak kalitesinin belirlenmesi ve standartlara uygun olup olmadığına bakılması gerekir. İçme suyu standartları olarak EPA (U.S. Environmental Protection Agency), WHO (Dünya Sağlık Örgütü), Avrupa Standartları ve TS 266 (İçme ve Kullanma Suyu Standartları) kullanılmaktadır.

TS 266 Standardı'nın Tavsiye Ettiği Bazı Değerler

Parametre	Birim	Değerler
Sıcaklık	C°	En çok 25
pH		6,5-8,5
Renk	Pt-Co	En çok 20
Bulanıklık	NTU	En çok 25
Askıdaki katılar	mg/l	Bulunmamalı
Toplam Çözünmüş madde	mg/l	En çok 1500
Klorür	mg/l	En çok 600
Amonyak	mg/l	En çok 0,5
Nitrat	mg/l	En çok 50
Nitrit	mg/l	En çok 0,1
Toplam sertlik	oFr	En çok 50
Organik Madde	mg O2/1	En çok 5
Çözünmüş Demir	mg/l	En çok 0,2
Mangan	mg/l	En çok 0,05
Arsenik	mg/l	En çok 0,05
Alüminyum	mg/l	En çok 0,2
Kurşun	mg/l	En çok 0,05
Kadmiyum	mg/l	En çok 0,005
Krom	mg/l	En çok 0,05
Nikel	mg/l	En çok 0,05
Civa	mg/l	En çok 0,001
Florür	mg/l	En çok 1,5
Bor	mg/l	En çok 2
Kalsiyum	mg/l	En çok 200
Magnezyum	mg/l	En çok 50
T-Coli		0

Günde ortalama 5 bardak su içenlerin kalp krizi geçirme riskinin azaldığını, günde 6-7 bardak su içenlerin depresyon etkilerinden daha kolay kurtulduğunu, kanser riskini azaltmak için günde en az 4-5 bardak su içilmesi gerektiğini, günde 10 bardak suyun yüksek tansiyon hastaları için faydalı olduğunu biliyor muydunuz?

İZMİR'DEKİ AĞINLILAR

Şükrü GENCER

Derneğimiz; kuruluşundan bugüne değin İzmir'deki tüm Ağınlıları dernek çatısı altında toplama başarısını göstererek, birliği sağlamış, sorumluluğunu yerine getirmiştir. Derneği kurmakla kalmayıp açtığı güzel bir lokal ile tüm Ağınlıların buluşacağı ikinci adresleri olmuştur. Lokalde haftanın her günü bir araya gelen hemşehrilerimiz dünü bugünü konuşur, yaşanmış gerçek öykülerini birbirlerine anlatarak hoş sohbetler eder, neşeli dakikalar geçirirler. Ağın'a gitme olanakları olmayanlar Ağın'ı buraya getirirler. Her yıl yönetim olarak semtlerdeki tüm hemşehrilerimiz ziyaret edilir. Sorunlar dinlenir, olanaklar dahilinde çözümler üretilir. Düğün, nişan ve ölümlerde bir araya gelinir, duygular paylaşılır. Dayanışmanın en güzel örnekleri sergilenir.

Bayramlarda bayramlaşmalar yapılarak Ağın'daki gibi yöresel örf ve adetler yaşanır. Yöremizin o nefis yemekleri yenir. Halaylar çekilir, oyunlar oynanır. Ağın kültürü İzmir'de çevrede takdirle karşılanıp onaylanır, güzel bir izlenim bırakır.

Her yıl yaptığımız, kutladığımız Ağın geceleri ve pikniği tam bir şölen havasına dönüşür. Ağınlı olmanın mutluluğu yaşanır. Bu yıl da büyük bir katılım ile 5 Haziran'da yaptığımız pikniğimizi tüm hemşehrilerimizi mutlu kılan bir ortamda hayata geçirmenin mutluluğunu yaşamaktayız. Mustafa Ölmez, Erdim Dilek, Yavuz Yorulmaz klarnetleri ile Erzincan Kemaliyeli Ferdi arkadaşımızın davulu ile yol havasını çalarak piknik alanına giriş yapılan halaylar görülmeye değer manzaralardandı. Piknik programımızın sunuculuğunu üstlenen meslektaşım Nihat Satır kardeşimizin üstün konuşma yeteneğiyle daha da renklenip güzel bir piknik gününün habercileri oldular.

Dernek başkanı Şükrü Gencer heyecan veren duygulu konuşması ile dernek çalışmalarını anlattı. Lokal binasına iki klima armağan eden Aşağıyabanlı Köyün'den Yusuf Türkoğlu'na plaketin verilmesi görülmeye değer enstantaneydi. Piknik köyüne yakın bir köyden kiralanan atla, gelinin ata bindirilip, duvakla arkasında gelin alayı ile piknik alanına girilmesi, Ağın düğünlerinde yaşanan o güzel günlerin anımsanması tüm Ağınlıları coşturup sevinç göz yaşlarına boğmuştur.

Damadın oynatılması, "Maşallah, maşallah" sesleriyle coşkunun doruğa ulaşması, ayrı bir tat ayrı bir mutluluk vermiştir.

Ne mutlu bizlere ki 4 milyonluk İzmir gibi büyük ve güzide bir kentte Ağın kültürünü yaşatıp, çağdaş şehir kültürüne katkı sağlamak, bunu başarmak bizleri daha sorumlu ve mutlu kılıyor.

Sevgi dolu, saygı dolu en içten duygularımla tüm Ağınlılara selam olsun.

Balkayası Köyü
KAYA - ARI KÜLTÜ

Akın ERGÜL

Ağın ilçe merkezinin kuzey batı istikametindeki kayalık vadinin dikine indiği zincirleme doğal mağaraların bulunduğu semtteki arı peteklerinin bulunduğu oyuk ve kayalığa BALKAYASI denmektedir. Sivrilmiş kayaların abideleşmiş bölümüne Zillo denilmektedir. Zillo'nun yanında, üç ağızlı denilen, sürülerin yazın öğlen vakti dinlendiği ve sütlerin sağıldığı bir mağara vardır. Daha ilerisinde ise uzunca bir dehliz görünümündeki sarkıt ve dikitlerin bulunduğu soğuk hava esintilerinin homurdanarak yankılanan sesinden dolayı HORLUĞAN denilen doğal mağara vardır. Sürülerin, özellikle keçilerin otladığı bu yer kutsal kabul edilir.

Ağustos ya da Temmuz sıcaklarında, ballı kayadan peteklerin bulunduğu oyuklardan ballar şırıl şırıl akmaya başlar. Taslara, testilere doldurulur ya da tabaklara doldurularak oracıkta yenilir idi. Çok eskiden bal üreticisi Koş Ali denilen bir kişinin bal mağarasından bir ton bal çıkardığı söylenmektedir. Otuz metreyi aşkın kayalık yara ip merdiven yapılarak ve belinden bağlanıp emniyet ile indirilmiş bal petekleri deri tulumlarla yukarı taşınmış.

Bal kayasındaki balların Şeyh Hasan tarafından dualandığı, Hızırın köylülere bir armağanı olduğuna inanılmaktadır. Buradaki balların her derde deva olduğuna, ince hastalıklara iyi geldiğine inanılmakta, bu nedenle de ilaç olarak kullanılmaktadır. Kısır kadınlara da bu baldan yedirilmektedir. Kadının çocuğu olduğu takdirde, adak olarak arılara pekmez götürülerek baharda taşlara dökülmektedir. Mağarada sürüden sağılan süt, kayalardan akan bal, dereden çıkan buz gibi su insanın ihtiyaçlarıdır. Bu nedenle yöre kutsal görülmüş, KAYA-ARI KÜLTÜ oluşmuştur.

Bu vadi bir zamanlar; meşe, ardıç, dişbudak, sakız, kayın, kızılcık ve merhem gibi ağaçların bulunduğu yöre imiş. Keban gümüş madenleri için yöredeki tüm ağaçlar kesilerek madenlerin eritilmesinde odun olarak yakılmıştır.

Toprak da kar ve yağmurlar ile eriyerek çaya akmış, yöre taş yığınları haline gelmiştir. Yöreyi çalı, kes, keven gibi bodur dikenli bitkiler kaplamıştır. Bu yörede ancak keçi yetiştirebilmektedir.

İÇİMİZDEKİ TERÖRİSTLER

Fevzi ŞENER

Başlığa bakılınca "terör yeniden mi hortladı?" diyeceğinizi düşünüyorum. Evet, bu teröristler başka teröristler! Bunların verdikleri zararları hiç kimse vermedi. Bunlara ben "tarım teröristi" diyorum. Herhalde tahmin ettiniz bunları? Bunlar dört ayaklı, çok muzır, sevilmeyen yaban domuzlarıdır.

Keban Baraj Gölü'nün teşekkülünden sonra bir daha karşıya geçemediler ve bu yörelerde kaldılar. Üredikçe ürediler... Önceleri çok seyrek görülen bu yaratıklar, son zamanlarda büyük sürüler halinde gezmeye başladılar. Bu sürüler bazen 15-20, bazen 25-30 adet olarak geziyorlar.

"Tarım teröristi" dedim. Bu sürülerin girdiği bağ ve bahçelerde hiç hayır kalmıyordu. Yemelerinin dışında, tarladaki ürünleri çiğniyorlar, eziyorlardı. Oynaşıyorlar, oynaştıkları bahçelerde hiç sebze, mısır, yonca vs. kalmıyordu. Gündüzleri kayıp oluyor, geceleri meydana çıkıp tüm zararları yapıyorlardı. Tıpkı "Gerilla gündüz uyur" prensibine uyuyorlardı. Gündüzleri çok seyrek görülüyor, bölgemiz çok ağaçlı olduğu için meşe kümelerinin arasına saklanıyorlar, geceleri özellikle sulak yerlere iniyorlar, yeni sulanan sahalarda yapacaklarını yapıyorlardı. Bağların hem üzüm ve yapraklarını yiyorlar hem de bağlardaki düzenleri bozarak zarar veriyorlardı. Bilindiği gibi, yöremizde üzüm bağlarının ana gövde etrafına dikilen serpenelere özenle sarılan ve bir şemsiye görüntüsü şekline sokulan düzenlerini bozuyorlar. Bu bozulma ile mevsimine göre çiçeklenme döneminde çiçeklere, koruk döneminde koruklara, üzüm döneminde koruklar veya salkımlara çok büyük zararlar veriyorlar.

Sonbaharda "gurbetçiler" çekildikten sonra iyice ıssızlaşan köylerimizde, ta evlerin bitişiğine kadar gelip, hasat dönemi çok büyük zararlar veriyorlar.

Geçen yıl Küşne'de 48 adetlik bir sürü gördüm. Arkalarından silah sıktım, deyim yerinde ise arkalarından kurşun bile yetiştiremedim.

2002 yılında Köy Hizmetlerince Arapkir merkez ve bazı köylerinde uygulanan ve bir kısım finansmanı Dünya Bankası'nca karşılanan Havca Geliştirme Projesi için dikim yapılan sahalarda çok büyük tahribat yaptılar. Bu proje içinde yamaç arazilerine meşe palamudu dikimi yapılmıştı. İlçe Tarım Müdürlüğü'nün bildirdiğine göre 500 dekarlık (dönüm) sahadaki bütün palamutları burunlarıyla sökerek hepsini yemişler.

Yapılacak işler ve alınacak önlemler:

1.Derhal ve acil olarak Kemaliye, Arapkir ven Ağın Kaymakamları'nın yetkili mercilerden izin alarak sırayla Kemaliye'den başlayıp Arapkir, Ağın oradan da Keban Baraj Gölü'ne kadar çok ciddi ve bilinçli bir şekilde operasyon yapılmasıdır.

2.Bu işlem ve operasyonlar ağaçlar yaprak açmadan ve en geç Nisan ayı ortalarına kadar tamamlanmalıdır. Çünkü yaprak açtıktan sonra avlanmak daha zor olacaktır.

3.Daha önce yapılan sürek avları şüphesiz faydalı olmuş ama sonuç alınamamıştır.

4.Bu işe karar verildikten sonra bu üç ilçenin insanlarına duyuru yapılırsa yakın kentlerdeki hemşehrilerimizin de katılımlarıyla daha randımanlı, başarılı olacağı kanaatindeyim.

5.Gerekirse jandarmadan da destek alınarak bu belanın sonu getirilmiş olur.

6.Daha da önemlisi Elazığ ve Malatya Valilikleri'nin katkı ve olurları alınırsa daha iyi sonuç alınacağını tahmin ediyorum.

7.Malatya ve Elazığ'da hemşehrilerimizin haberleri halinde çok büyük bir ekseriyetin katılacağını tahmin etmek güç olmasa gerek.

Tarım alanlarımıza verdiği zararlarının yanında artık saldırgan da olmayan başladılar. Ocak ayı içinde Ağın Beyelması Köyü'nde Sadettin Aslan'a saldırmışlardır. Aslan çok ağır yaralanmış ve Elazığ Devlet Hastanesi'nde tedavi görmüştür. Hayati tehlikesini hastaneye kaldırıldıktan sonra atlatmıştır.

Özellikle kış aylarında köylerimiz çok fazla göç verdiğinden, köyler tamamıyla ıssız kaldıklarından köy içlerine kadar gelerek saldırganlıklarını devam ettirmektedirler.

Hiç de Göründüğü Kadar Masum Değil NARGİLE

Doç. Dr. Şule AKÇAY

Sigara kullanımının sağlık üzerindeki zararlı etkileri uzun zamanlardan bu yana biliniyor. Bu konuyla ilgili medyada yeterince yazılıp, konuşuluyor. Sigara bırakma polikliniklerine yenileri ekleniyor ve sigara bağımlılığı tedavisine başlanan hasta sayısı giderek artıyor. Her yıl 31 Mayıs tarihinde **"Sigarasız bir dünya günü"** aktivitesi gerçekleştiriliyor, tütün denetiminde işbirliği yapan farklı dernek ve kuruluşlar tarafından bilinç ve bilgi düzeyini artırmak hedefleniyor. Buraya dek okunduğunda neredeyse **"Sigara tehlikesi ortadan kalktı"** gibi pembe bir tablo çizdiğimin farkındayım. Ancak tüm uğraşılara karşın ülkemizde sigara savaşında henüz yeterince yol alınabilmiş değil. Sigara içiminin oldukça yaygın olduğu, kadınlarda da erkeklere yaklaşan oranlara ulaştığı ve sigara içenlerin sıklığının yüzde 25 ila 74 arasında değiştiği bilimsel çalışmalarla ortaya konmaktadır.

Sağlık çalışanları, hastalıkları tedavi etmenin yanı sıra insanları hastalıklardan korumaya da zorunludurlar. Sigara tüketiminin azaltılmasının hastalık riskinin azaltılmasıyla eş anlamlı olduğunu bilen ve aktaran insan sayısı artmaktadır. Dünya Sağlık Örgütü'nün önerdiği ve ülkelerin uygun görürlerse imzaladıkları Tütün Kontrolü Çerçeve Antlaşması (The Framework Convention on Tobacco Control), ülkemiz yetkilileri tarafından çok yakın birz tarihte imzalanmıştır. Bu antlaşmanın amacı özetle yaşam kurtarmaktır. Tütünün gerçek yüzünün sürekli anlatılıyor olması nedeniyle, gençleri sigaraya alıştırabilmek (bağımlılık yaratabilmek) için tütün şirketleri yeni arayışlara yönelmektedirler.

Özellikle okul çevrelerinde ve kentlerin en işlek semtlerinde açılan nargile kahveleriyle, gençlerde nargile içme alışkanlığı hızla artış gösteriyor. Dedelerimizin keyfi nargile, son yıllarda gençlerden gördüğü yakın ilgiyle ikinci baharını yaşasa da sağlık açısından bakıldığında durum iç karartıcı görünüyor. Bir nargile içimi sırasında 3 gram tütün ve 5 gram kömür yakılıyor, toplam 2,25 miligram nikotin ve 242 miligram partiküler madde alınıyor. Bu da bir nargile içiminin 50 adet sigara içilmesi ile eşit olduğu anlamına geliyor. Nargile dumanındaki arsenik, nikel, kobalt, krom ve kurşun miktarı da sigara dumanındakinden yüksektir.

Nargile kullanan kişilerde yapılan bir araştırmada, nargile içenlerin akciğer fonksiyonlarının tütün kullanmayanlara göre yüzde 30 azaldığı saptanmıştır. Nargile ile sigarayı birlikte kullananların akciğer fonksiyonlarının ise yüzde 40 daha düştüğü belirlenmiştir. Bu durumda nargile tüketiminin de sigara denli zararlı olduğuna dikkat çekmek zorunludur.

Nargilenin zararlarını sayısal verilerle aktarabilmek için internet üzerinde araştırma yaptığımda üzücü bir tabloyla karşılaştım. Nargile keyfinin vurgulandığı çok sayıda site bulmak olanaklıyken, zararına ilişkin pek az site yer alıyor. Çoğu sitede nargile içimiyle sohbetin kalitesi yükseliyormuş gibi bir mesaj verilmeye çalışılıyor. Yine en az sigara denli kolay erişilebilir, ucuz ve toplumsal kabul gören bu farklı tütün türüne gençlerin ilgisini çekmek çok kolay. 200'den fazla çeşidi olan nargile tütünündeki aroma gençleri cezbediyor. Oysa ki, nikotin bağımlılığı oluşturmanın bu yeni yöntemi de en az sigara denli sağlığı tehdit ediyor.

Tütüne karşı yürütülecek programların sürekliliği ve gücü önemlidir. Tütün sorunu bir sorun yumağıdır ve çözümü kolay değildir. 2004 yılında, Sağlık Bakanlığı nargileyle ilgili her türlü reklam ve tanıtıcı yazıyı yasakladı. 81 ilde oluşturulan sağlık denetim ekipleri, kafeterya ve çay bahçesi gibi yerlerdeki nargile reklamlarının kaldırılması zorunluluğunu getirdi. Sigarayla ilgili de reklam yasakları uygulanıyor, en azından uygulanmaya çalışılıyor.

Aslında kesin yasaklamalar getirmenin bu sorunu çözemeyeceği de bilindiğinden, tütünün sağlık riskleri ile ilgili düzenli bilgi aktarımı en doğru yaklaşım gibi görünüyor. Kimi görüşler tütünün zararlarının anlatılmasının insanların kişisel özgürlüklerine kısıtlama getirmek olduğunu ileri sürüyor. Bu biçimde bir yaklaşımın ticari kazanç dışında bir kaygıdan kaynaklanmadığı açıktır.

Nargile içenler risklerini bilseler bu bedeli üstlenmeyebilir. Sağlık çalışanları olarak nargilenin tarihteki nostaljik yerini yeniden alacağını umut ediyoruz, yeniden canlandırmaya gerek olmadığını düşünüyoruz.

İNCİ TANESİ

Hüsamettin POSTOĞLU

Gözlerinden döker inci tanesi
Yârinden ayrılmış bir ceylan ağlar
Dağılmış gözünün gitmiş sürmesi
Yârinden ayrılmış bir ceylan ağlar

Leyla leyla gezer eller içinde
Çırpınır dalgalı deniz içinde
Batıp batıp çıkar sular içinde
Yârinden ayrılmış bir ceylan ağlar

Acırım ben onun bu zor haline
Kahpe felek ağı kurmuş yoluna
Senden medet acı selvi boyuna
Bir kız ağlar muradına ermemiş

Kara kara kalem gibi kaşları
Gözlerinde damla damla yaşları
Ne ana ne baba ne sırdaşları
Bir kız ağlar muradına ermemiş

Söyle dertlerine ortak olayım
Gençlik geri gelse seni alayım
Ömür boyu senin ile kalayım
Bir kız ağlar muradına ermemiş

GENÇLİK KÖŞESİ

SAMSUN'DAN BİR GÜNEŞ DOĞUYOR

Didem GÜLTEKİN

19 Mayıs 1919, telaffuzu ne kadar kolay değil mi?Acaba bu günün anlamını gerçekten tam olarak kavrayabilmiş miyiz? Bu konuda biraz düşünmeliyiz.

Her yılın 19 Mayıs'ı bütün Türk milletinin, özellikle biz gençlerin bayramıdır. Bu büyük günün biz Türk gençlerine armağan edilmesi, tarihimizin önemli olayları ile yakından ilgilidir. Bunun için hepimizin 19 Mayıs'ın anlamını çok iyi anlaması gerekir.

I.Dünya Savaşı'nda yenik sayılan Osmanlı İmparatorluğu'nun bir yandan egemenliğine son verilirken öbür yandan da Anadolu'nun şehir ve kasabaları düşman saldırısına uğruyordu. İşte bu şartlar altında Mustafa Kemal, yıpranmış hatta devlet olarak egemenliğini yitirmiş bir imparatorluğun yerine yepyeni, modern, genç ve dinamik bir Türk devleti kurmak için Anadolu'ya geçerek savaşmaya karar verdi. 19 Mayıs 1919 günü Samsun'a çıktı.

Mustafa Kemal'in 19 Mayıs 1919'da Samsun'a çıkışı,Türk milleti için güneşin doğuşundan farksız olmuştur.

Türk milletini çevresinde toplamak, bin bir güçlük içinde kurulan ordu ile birçok cephede düşmanları dize getirmek, Cumhuriyeti kurmak, inkılaplarını gerçekleştirmek elbette ki kolay olmadı; ancak Mustafa Kemal bir düşünce adamıydı. Planlı bir şekilde ve adım adım düşüncelerini gerçekleştirdi. Türk devletini çağdaş temeller üzerine oturtarak milletin geleceğini güvence altına aldı. Devleti bütün kurum ve kuruluşları ile birlikte biz Türk gençlerine armağan etti. Çünkü Mustafa Kemal, geleceğin bizlerde olduğunu görmüş ve bizlere güvenmişti.

19 Mayıs yalnızca Kurtuluş Savaşı'nın başlangıcı değil, aynı zamanda milli uyanış ve heyecanın başlangıcıdır. Mustafa Kemal, Türk gençliğinden Cumhuriyetin korunmasını, sonsuza kadar yaşatılmasını istemiştir. Gençlerin bunu başarabilmesi içinse, sportmen ve çalışkan olmaları gerektiğini vurgulamıştır. Onun "Sağlam kafa sağlam vücutta bulunur. Bedenen ve ruhen sağlıklı bir gençlik , bir milletin kuvvet kaynağı, can damarı ve en önemli gücüdür." sözleri; dinamik ve sportmen bir toplum özlemini dile getirir.

Türk gençliği artık Mustafa Kemal Atatürk'ü çok iyi özümsemiş, onun amaçlarını iyi kavramış, inkılaplarını korumaya ve geliştirmeye söz vermiştir. Atatürkçü çizgide güvenle ilerledikçe kalkınacağının, yükseleceğinin, saygınlaşacağı-nın bilincindedir.

Atatürk'ün biz gençlere olan güveni apaçık ortadadır. Bugün bulunduğumuz yere bakıp, biraz gerçekçi düşünürsek, Atatürk'e ne kadar layık olduğumuzu anlarız. Şairin dediği gibi: "Hep tutturmuş 19 Mayıs 1919 diyoruz. Hâlâ 10 Kasımlarda ona ağlıyoruz." ve maalesef ecdadımızın yaptıklarıyla övünüyoruz. Ama ona layık olabilme kaygısından uzağız. Ruhlarını şad etmek istiyorsak ve biraz sorumluluklarımızın farkındaysak emaneti teslim alalım.

Zaman; övünme, ağlama, sızlama, mazeret üretme zamanı değil. Kendimize gelme zamanıdır. Binlerce şehit ve gazinin kanıyla sulanmış bu mukaddes vatana; şerefle, şanla kurulmuş Türkiye Cumhuriyeti'ne sahip çıkmalıyız. Atatürk'ün işaret ettiği gibi muasır medeniyet seviyesinin zirvesinde yerimizi almalıyız.

Atatürk, yüreğimizdeki sevgi, bileğimizdeki güç, düşüncemizdeki aydınlık, dilimizdeki marş, beynimizdeki ışık olarak sonsuza kadar yaşayacaktır. Onun düşünceleri, ilerlediğimiz yolda, yolumuzu aydınlatan bir meşale gibi ışıyacaktır. Türkiye Cumhuriyeti'ni bize emanet etmekle ne kadar doğru bir karar verdiğini bütün milletlere göstereceğiz.

19 Mayıs 1919 günü başlayan kurtuluş hareketinin yıldönümünü her yıl büyük bir coşkuyla kutluyoruz. Ancak bunun bir güne sığdırılamayacağını unutmamak gerekir. Büyük Atatürk'ü saygı ve sevgiyle yürekten bir daha anıyoruz.

Türk gençliği olarak emanete sahip çıkacağımıza ve Atatürkçü düşüncede; durmadan, yılmadan ve yorulmadan ilerleyeceğimize söz veriyoruz...

(19.05.2005)
Ağın İbrahim Uçkunkaya Lisesi 11-TM-A

FIKRALAR

İsmail N. BEYDEMİR

Minareyi Çalmak

Yöremizin eski köylerinden Kohpiniklilere takılmalardan biri de şöyledir: Kohpinikliler köylerinde minare olmadığı için üzülürlerken, akıllının biri bir öneri getiriyor ve "Eğin'den bir minareyi çalıp Fırat'a atarsak, Çat'da tutar, hezan getirir gibi köye getirebiliriz" diyor. Bu işi becerebilecek köyün seçkin iki kişisini Eğin'e gönderiyorlar. Bizimkiler Eğin'e varıp bu işi birlikte yapacak, kendilerine yardımcı birini de buluyorlar. Hani yöremizde bir söz vardır: "Bir Eğinli ile yılanı bir sandığa koymuşlar da, 'Beni kurtarın, Eğinli beni sokuyor' demiş". Yardımcı tutulan Eğinli de, insanları işletmenin mutluluğu için bir yöntem bulmuş. Fırat kıyısına yakın bir minarenin gölgesinin suya düştüğü bir saatte Kohpiniklileri çağırıp gölgeyi göstermiş; minareyi Fırat'a attığını söyleyip pazarlık giderini de almış. Minareden önce Çat'a yetişmek için altı saatlik yolu koşarak iki saatte almışlar. Söylentiye göre, bu iki Kohpinikli halen Çat da minareyi beklemektelermiş.

Tarsus'taki Çingene

Çalışmak için Tarsus'a giden Hozakpurlu iki hemşehrimiz bir düğüne gitmişler. Davul zurna çalıp herkes oynuyor ama bizim hemşehrilerimizin bildiği bir hava çalınmıyor. Hemşehrilerimizden küçüğü büyüğüne, "Çeje, zurnacıya de ki büyük cevüzün dibini çala" diyor. Çeje sert bir sesle, "Ula, Tarsus'taki çingene bizim büyük cevüzün dibini ne bile?" diyor.

Diyarbako Tehliko

Rahmetlik Mehmet Koca (Hakim Emi), çalışmak için gittiği Diyarbakır'dan işini bırakıp gelince, nedenini soranlara, "Diyarbako tehliko (Diyarbakır tehlikeli)" diyor.

Zalım Adamlar, Ben Havva Anamızı...

Ankara'daki oğlunun eşi ile olan geçimsizlik sorunu için oraya, yanlarına giden Pullu bir baba, eve gelenlere dert yanıyor. Önemli bir işini bırakarak buraya gelmesine neden olan oğluna sitem ederek, "Ben Allah'ın Havva anamızı Adem babamızın niye sağ kaburga kemiğinden yarattığını çözmeye çalışırken, bu zalımlar başıma bu işi çıkardılar" diyor.

Ortak Kazan

Ağın'ın Traşgil mahallesinden Aşçıbaşıgilin rahmetlik Rıza, Cemal ve Efe kardeşler, ayrılırlarken evlerindeki eşyaları bölüşüyorlar. Ortada bir kazan kalıyor. Aracı olan mahalle büyüğü, "Cemal, bu kazan da Adıgüzel'le (Efe) ortak ikinizin olsun" diye bir kıyıya bırakıyor. Cemal Emi, düşüncesini hemen ortaya atan tipte birisiydi. Kazana bir tekme atarak. "Ortak kazanın içine edem, ben istemirim" diyor.

Niye Zor İş Varsa Bana Yapdurursun

Eskiden yöremizde "yıl yarası" (şark çıbanı) diye bilinen bir tür yara vardı. Yüzde çıkan bu yara bir yıl sürer, dudak göz gibi yerlerde olursa adamı sakat bırakırdı. İşte böyle, bir dudağını yıl yarasına veren bir hemşehrimiz, eşi ile yatağa girmişler. O dönemde çire diye adlandırdığımız gaz yahut bezir yağı ile yanan aydınlatma aracı erkeğin yanında bulunmaktaymış. Kadın eşine "Çireyi söndür" demiş. Adamcağızın bir dudağı olmadığı için uf puf edip çireyi söndüremeyince dönüp karısına vurmaya başlıyor ve, "Nerde zor iş varsa bana yapdurursun" demiş.

Yolunu Şaşıran Uçak

Rahmetli Saatçı Mehmet Kapısız Dayımız, az bir suyla çalışabilen bilyalı su değirmeni buluşunu uygulayarak Galecüğün karşısında bir değirmen yapmıştı. Suların en az olduğu dönemde bile çalışan değirmenin müşterisi, dört mevsim eksik olmazdı. Fırat'ın karşısındaki Çemişgezek köylerinin hepsi bu değirmene gelirlerdi. Gene bu yakadan un öğütmeye gelen bir kirvemiz değirmende iken, bir uçak Ağın'ın üstünde dolaşmaya başlıyor. Mehmet Dayı, kirvemize, "Gördün mü, uçak yolunu şaşırdı; şu tepeye çık da, uçağa Elazığ'ın yolunu göster!" diyor. Kirvemiz de koşarak Pağnik yolu üstündeki tepeye çıkıyor ve üzerindeki uçağa eliyle doğuyu gösterip, "Ha bele, ha hele!" diyor.

Tufan'la Gani Dayı'nın Kardeşliği

Rahmetlik Gani Dayı, yöremizde Deli Tufan diye tanınan yoksul bir kişiyi çok severdi. Gani Dayı nereye düğüne gitse Tufan da oraya gelirdi. Tufan'a "Gani Dayı neyin olur?" dediklerinde, "Gardaşımdır" derdi. Nasıl kardeş olduklarını da şöyle anlatırdı, "Anam Horoç değirmenine un öğütmeye gitmiş, Gani Dayı'nın babası da oradaymış. Gece un çuvalının üstünde beni yapmışlar, böyle çalık olmuşum" derdi.

Öleceğim de Yerimi Boş Bırakacaksın

Kürt kökenli yurttaşlarımızdan biri, oğlu da yanında iken türkü söylemeye başlıyor. Oğlunun hiç değilse bir "Hıı, hı" bile demediğini gören baba, yerden kaptığı bir taşı oğlunun başına vurarak, "Eşşeglu eşşek, öleceğim de yerimi boş bırakacaksın" diyor.

HABERLER

* Ağın Kaymakamlığı Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı tarafından, Ağın'da yeni iş alanları açılarak işsizliğin önlenmesine yönelik girişimler sürdürülüyor.

Bu bağlamda, seramik işleri ile ilgili tam donanımlı bir atölyenin kurulması amacıyla, Ferhat Koçer adlı vatandaşa 3.345 YTL. tutarında kredi verilerek, bu proje yaşama geçirildi.

Yine bu kapsamda, Ağın'da yaşamlarını sürdüren İsmet Yanardağ ve İnan Bozyel adlı vatandaşlar için de 4.000 YTL. tutarında kredi verilerek, ayakkabı tamir ve imal atölyeleri açmaları sağlandı.

* Ağın Kaymakamlığınca, ilçedeki bağcılığın geliştirilmesine yönelik çalışmalar aralıksız olarak sürdürülüyor.

Bu çerçevede, ilçe merkezi ile Modanlı ve Saraycık köylerinde, toplam 25 dekarlık alanda "yüksek terbiye sistemli bağcılık projesi"nin uygulanabilmesi için 1 yılı ödemesiz, 4 yılda geri ödemeli kredi verilmesine başlandı. 3 vatandaşımızın yararlandığı bu projenin maliyeti 59.756 YTL dolayında.

* Ağın Niyazi Yıldırım Gençosmanoğlu Kültür Merkezi'nin seramik wc vs. noksanlıkları tamamlanarak tam anlamıyla hizmet sunacak duruma getirildi.

* Ağın Kaymakamlığı tarafından Ağın Müderris Hüseyin Efendi Mahallesi'nde evi yanan Salim Çetinkaya için, Ağın Ziraat Bankasında 6827367 5001 no.lu hesap açılarak yardım kampanyası başlatıldı. Yardımda bulunmak isteyen okurlarımız, bağışlarını bu hesaba yatırabilirler.

* Değerli hemşehrimiz ve dergimiz yazar / abonelerinden Adnan Binyazar **"Ölümün Gölgesi Yok"** adlı romanıyla 2004 yılı Orhan Kemal Roman Ödülü'nü kazandı.

Değerli hemşehrimizin söz edilen romanıyla ilgili bir yazıya dergimizin 16-17 sayfalarında yer verilmiştir.

Türk edebiyatında saygın bir yeri olan değerli hemşehrimizi biz de kutlar, başarılarının devamını dileriz.

* Değerli hemşehrimiz ve dergimiz abonelerinden Faruk Doğan, 2004 yılı vergilendirme dönemi faaliyetlerine ilişkin olarak vermiş olduğu yıllık gelir vergisi beyannamelerine göre, il genelinde 16., meslek grubu içerisinde ise 2. sırada yer aldı.

Kendisini kutlar, önümüzdeki yıllarda daha üst sıralarda yer almasını dileriz.

* Değerli hemşehrimiz ve dergimiz abonelerinden, Dicle Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi Protetik Diş Tedavisi Ana Bilim Dalı öğretim üyelerinden Doç. Dr. Köksal Beydemir, Kasım 2004 ayında Profesör unvanı aldı.

Prof. Dr. Köksal Beydemir'i kutlar, yeni görevinde başarılar dileriz.

* Malatya-Ağın ve Çevresini Kalkındırma ve Yardımlaşma Derneği tarafından düzenlenen Ağın Gecesi, 30 Nisan 2005 günü saat: 19.30'da Sabancı Kültür Sitesinde gerçekleştirildi.

Kalabalık bir hemşehri grubumuz tarafından izlenen gecede hemşehrilerimiz hoşça vakit geçirdiler.

* Ankara-Ağın Kültür ve Dayanışma Derneği tarafından düzenlenen "Gani Dayıyı Anma Gecesi", 1 Mayıs 2005 günü saat: 19.30'da Kurtuluş Parkı-Vedat Dalokay Nikah Salonu altında gerçekleştirildi. Çok kalabalık bir hemşehri grubunun katıldığı yemekli toplantı; Mustafa Ölmez, Burhan Ölmez ile Kemalettin Yılmaz'ın klarnetleri, Ahmet Mutlugün'ün tamburu ve Mustafa Karaca'nın davulu eşliğinde çekilen halaylarla geç saatlere kadar devam etti.

Yöremiz düğünlerinin unutulmaz siması rahmetli Gani Ölmez bu anma gecesiyle birlikte bir kez daha hemşehrilerinin kalbinde taht kurdu.

* Değerli hemşehrilerimiz ve dergimiz abonelerinden Minayikli Semra-İrfan Özer çifti, oğulları ve kızları nedeniyle iki ayrı mutluluğu peşpeşe yaşadılar.

Oğulları Teoman Özer, İTÜ İnşaat Fakültesi Mekanik Ana Bilim Dalı Bölümünde, 24 Şubat 2005 tarihinde Yrd. Doç., 29 Nisan 2005 tarihinde de Doçent unvanını aldı.

Kızları Dilek ve damatları Musa Eser ise, 25 Mart 2005 tarihinde İstanbul'da dünyaya gelen ve adını Emre koydukları çocukları nedeniyle mutluluğu çevreleriyle paylaştılar.

Özer ve Eser ailelerini yürekten kutluyor, küçük Emre'ye yaşam boyu sağlıklı ömürler diliyoruz.

* Değerli hemşehrimiz ve dergimiz abonelerinden Giranili Esra-öğretmen Murat Özer'in, 2 Haziran 2005 tarihinde Gaziantep 25 Aralık Devlet Hastanesinde adını Ahmet Fatih koydukları bir evlatları dünyaya gelmiştir.

Ahmet Fatih'e sağlıklı uzun ömürler diler, Özer ailesini kutlarız.

* Değerli hemşehrimiz ve Derneğimiz yönetim kurulu üyelerinden Cevriye - Samettin Akbaş'ın oğulları Sinan ile Yelda - Eşber Ersoy'un kızları Şebnem, 25 Haziran 2005 Cumartesi günü saat: 16:45'de Ankara Vedat Dalokay Nikah Salonu'nda kıyılan nikahları ile mutlular kervanına katıldılar.

Akbaş ve Ersoy Ailelerini kutlar, genç çifte yaşam boyu mutluluklar dileriz.

* Değerli hemşehrimiz ve dergimiz abonelerinden Tezer - Abidin Küçük çiftinin oğulları Serkan ile Çimen ailesinin kızları Gülçin, 26 Haziran 2005 Pazar günü saat: 12:00'de Ankara - Vedat Dalokay Nikah Salonu'nda kıyılan nikahları ile mutluluğa eriştiler.

Çimen ve Küçük ailelerini kutlar, çiftlere yaşam boyu mutluluklar dileriz.

* Ankara - Ağın Kültür ve Dayanışma Derneği Başkanı Ahmet Deviren ile Musa Deviren'in dayıları, Ferit Gültekin, İsmet Gültekin, Mustafa Gültekin, Ufuk Gültekin'in amcaları, Salim Gültekin'in kardeşi, Saffet, Servet, Sedat, Serdar, Suna ve rahmetli Suat'ın babaları, Müeddet Gültekin'in eşi Andirili Osman Gültekin, 13 Haziran 2005 tarihinde yaşamını yitirmiş ve İstanbul Karaca Ahmet Mezarlığında toprağa verilmiştir.

Merhuma Tanrıdan rahmet, tüm yakınlarına baş sağlığı dileriz.

DOĞUMLAR

MAHALLE VEYA KÖYÜ	ÇOCUĞUN ADI SOYADI	BABA ADI	DOĞUM YERİ	DOĞUM TARİHİ
Uzungil Mahallesi	Tuna KOÇER	Turgay	Niksar	12.05.2005
Hacıyusuf Mahallesi	Elif Naz ÖNEY	Bora	Bahçelievler	12.05.2005
Altunayva Köyü	Nisan ÖZER	Nadi	Gaziosmanpaşa	15.05.2005
Hacıyusuf Mahallesi	Defne YAŞAR	Burak	Çankaya	16.05.2005
Uzungil Mahallesi	Baran ŞEKEROĞLU	Mustafa	Konak	20.05.2005
Samançay Köyü	Arda KÖPRÜLÜ	Ali İzzet	Konak	24.05.2005
Bademli Köyü	Yagız ÖZDEM	Yalçın	Yenimahalle	29.05.2005
Saraycık Köyü	Melisa İKİNCİ	Naim	Elazığ	31.05.2005
Öğrendik Köyü	Ahmet Fatih ÖZER	Murat	Şehit Kamil	02.06.2005
Saraycık Köyü	Elif KARAOĞLU	Osman	Elazığ	04.06.2005
Aşağıyabanlı Köyü	Ahmet Faruk ÖZDEMİR	Cevdet	Arapgir	04.06.2005
Saraycık Köyü	Fatma ERTAŞ	Mehmet	Malatya	06.06.2005
Şenpınar Mahallesi	Taha ŞENPINAR	Cenk	Ardahan	08.06.2005
Şenpınar Mahallesi	Büşra Canset KORKMAZ	Mehmet Hakan	Çankaya	12.06.2005
Şenpınar Mahallesi	Furkan Arhan KORKMAZ	Mehmet Hakan	Çankaya	12.06.2005
Beyelması Köyü	Yağmur KARADAĞ	Ersoy	Pendik	20.06.2005
Pul Köyü	Görkem YALÇIN	Melih	Eskişehir	22.06.2005
Modanlı Köyü	Ferhat AYCAN	Murat	Ağın	25.06.2005

Dünyaya yeni delen yavrularımıza yaşam boyu sağlıklar dileriz.

EVLENENLER

MAHALLE VE KÖYÜ	ADI SOYADI	EVLENENİN ADI SOYADI	EVLENME YERİ	EVLENME TARİHİ
Müd. Hüs. Ef. Mahallesi	Ayhan ÖREN	Zerrin KÖKÇÜ	Elazığ	05.05.2005
Şenpınar Mahallesi	Alaattin SERTTAŞ	Fatma ÖZAY	Ağın	09.05.2005
Hacıyusuf Mahallesi	Fatma YILMAZ	İskender ALEVSAÇAN	Ağın	11.05.2005
Bahadırlar Köyü	Mete UZUN	Tuba DALGIÇ	Elazığ	18.05.2005
Balkayası Köyü	Mehmet ERDEM	Bilgen KARAKOÇ	Esenler	15.05.2005
Şenpınar Mahallesi	Adem Dursun ERCAN	Züleyha ERTÜRK	Malatya	12.05.2005
Başpınar Mahallesi	Mustafa Nuri GÜDER	Nurgül GÜLDAL	Krd. Ereğli	14.05.2005
Akpınar Mahallesi	Recep AĞIN	Seza DOĞAH	Ağın	17.05.2005
Uzungil Mahallesi	Murathan KÜÇÜK	Evren İLERİ	Antalya	19.05.2005
Kaşpınar Köyü	Temel ARSLAN	Özlem ARABACI	Konak	21.05.2005
Demirçarık Köyü	Yasin METİN	Semiha CEYLAN	Gaziosmanpaşa	01.06.2005
Beyelması Köyü	Engin ÇAKARALMAZ	Selin ÖZÇELİK	Beşiktaş	05.06.2005
Bademli Köyü	Ali AYDIN	Ayşegül YILMAZ	Ağın	09.06.2005
Akpınar Mahallesi	Emre DEMİR	Rukiye AL	Palu	21.06.2005
Kaşpınar Köyü	Barış MÜDERRİSGİL	Dilek CEYLAN	Çatalca	25.06.2005
Akpınar Mahallesi	Serkan KÜÇÜK	Gülçin ÇİMEN	Çankaya	26.06.2005
Öğrendik Köyü	Derya HASPOLAT	Mehmet ACUN	Dinar	28.06.2005

Çiftleri kutlar, yaşam boyu mutluluklar dileriz.

ÖLÜMLER

MAHALLE VE KÖYÜ	ADI SOYADI	DOĞUM TARİHİ	ÖLÜM YERİ	ÖLÜM TARİHİ
Akpınar Mahallesi	Fatma URHAN	1938	Ağın	01.05.2005
Pul Köyü	Nurhan PARLAK	02.05.1940	Balçova	02.05.2005
Pul Köyü	Nurettin SEYHUN	18.12.1932	Malatya	19.05.2005
Tatarağası Mahallesi	Fatma GENÇOSMANOĞLU	01.04.1922	Fatih	19.05.2005
Şenpınar Mahallesi	Deniz YILDIZ	20.10.1986	Eskişehir	23.05.2005
Tatarağası Mahallesi	Sefer ÇANKAYA	01.04.1938	Malatya	26.05.2005
Altunayva Köyü	Mahmut KURTOĞLU	21.12.1962	Üsküdar	02.06.2005
Hacıyusuf Mahallesi	Emine Pakize SAMUR	01.03.1917	Çankaya	04.06.2005
Dibekli Köyü	Ali CİHANGİR	15.07.1961	Gaziosmanpaşa	07.06.2005
Demirçarık Köyü	Mustafa ÇELİK	1926	Ağın	11.06.2005
Akpınar Mahallesi	Osman GÜLTEKİN	01.09.1919	Üsküdar	13.06.2005
Samançay Köyü	İsmail Adil YÜCEL	20.02.1943	Fatih	13.06.2005
Hacıyusuf Mahallesi	Mustafa EKİNCİ	10.06.1937	Çankaya	18.06.2005
Müd. Hüs. Ef. Mahallesi	Mustafa ÖZ	1922	Ağın	21.06.2005
Müd. Hüs. Ef. Mahallesi	İbrahim Fahri YÜCEL	15.02.1929	Çankaya	26.06.2005

Ölenlere Tanrı'dan rahmet, tüm yakınlarına başsağlığı dileriz.

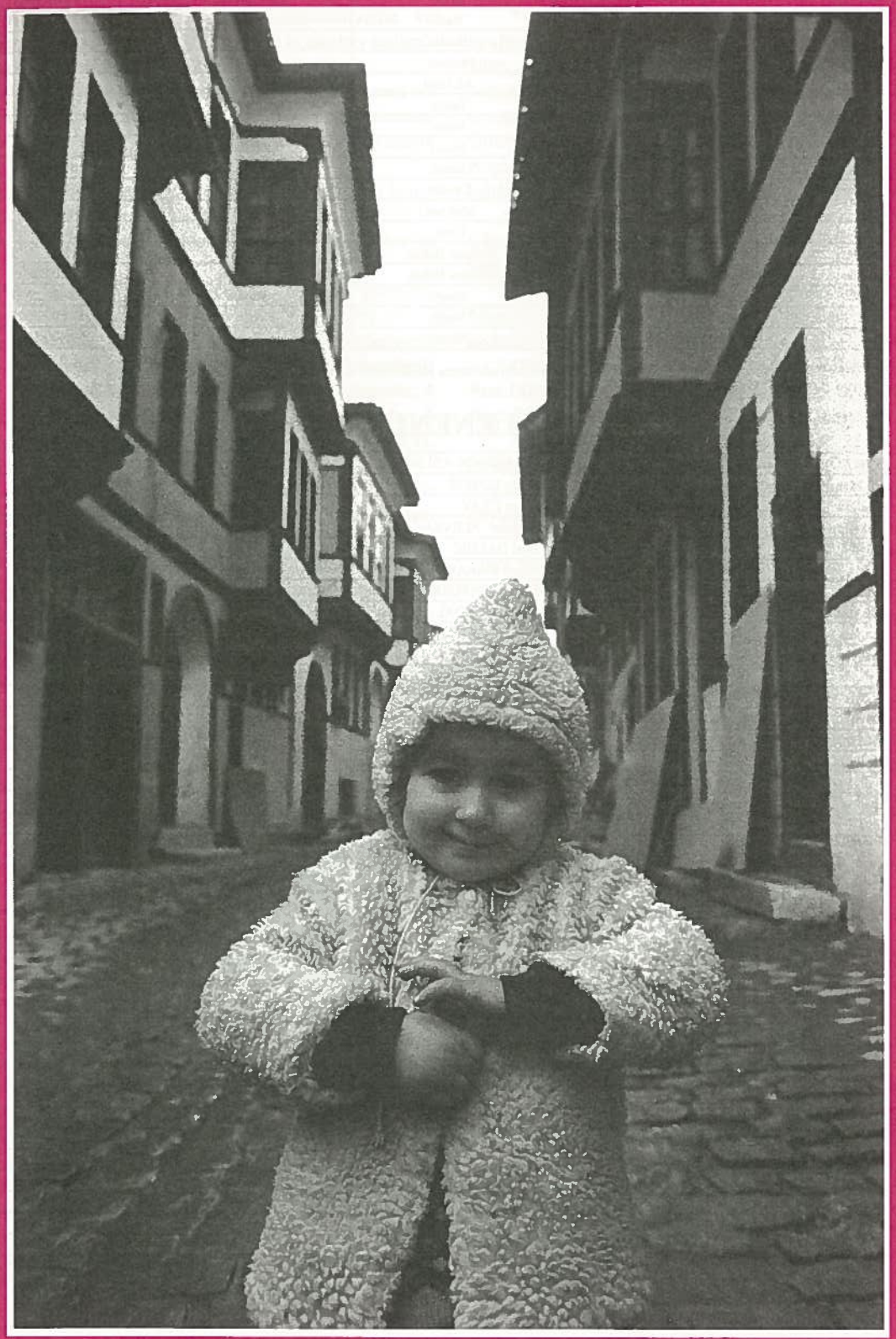

Fotoğraf: Erdal YAZICI - Kütahya